

STJERNEN

146. ÅRGANG

NUMMER 5

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

MAJ 1997

MAJ 1997

STJERNEN

PÅ FORSIDEN:

Forsiden: 16-årige Christian Tarjei Gylseth fra Oslo 3. Ward i Oslo Stav i Norge. Omslagets bagside: Norske præster og laurbærpiger ved en ungdomskonference. Se »At lufte i fællesskab,« side 10. (Omslagsfoto: Janet Thomas og Bryant Livingston).

BØRNESTJERNENS FORSIDE:

En ætferdig pige bliver døbt i Roi Et i Thailand. (Foto venligst udlånt af Acey Harper, fra The Mission).

ARTIKLER

- 2 **BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: TROENS PROFILER**
PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON
- 16 **DE ÅNDELIGE FARER VED AT FINDE FEJL HOS ANDRE** MARK D. CHAMBERLAIN
- 21 **VILLE DE TAGE IMOD MIG IGEN?** AURELIA S. DIEZON
- 26 **»HJÆLP MIG MED AT HJÆLPE RUTH«** RUTH HARRIS SWANER
- 28 **EN HALV-PENNY OG EN PERLE** JERRY BORROWMAN
- 34 **O, PIONERER! EN HYLDEST I KUNSTFORM**
- 38 **PÅ EN GANSKE ALMINDELIG TORS DAG** GABRIELLE LAROSE
- 40 **PIONERER I ANDESBJERGENE** ALLEN LITSER

ISÆR FOR UNGE

- 8 **HJEM PÅ MISSION** SREE DEVI KOMMU
- 10 **AT LØFTE I FÆLLESSKAB** JANET THOMAS
- 14 **HAN VIL FORTÆLLE MIG DET** TERRIE LYNN BITTNER
- 22 **SPØRGSMÅL OG SVAR: JEG ER MEDLEM AF KIRKEN. HVORFOR ER JEG SÅ ULYKKELIG?**
- 32 **FINJUSTERING** LISA M. GROVER

FASTE PUNKTER

- 1 **KOMMENTARER FRA LÆSERNE**
- 25 **BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: VI KAN VIDE, AT HAN ER TIL**

BØRNESTJERNEN

- 2 **FRA VEN TIL VEN: ÆLDSTE** JEFFREY R. HOLLAND
- 4 **FÆLLESTID: DÅB – MIN FØRSTE PAGT** KAREN ASHTON
- 6 **ÅNDEN GAV MIG MOD** GBENGA ONALAJA
- 8 **SMÅ SKRIDT NED, ET KÆMPESKRIDT OP**
- 10 **FIKTION: EN NY DAG GRYR** RAY GOLDRUP
- 13 **BARE FOR SJOV: FOLK FRA DET NYE TESTAMENTE** JANET PETERSON
- 14 **OPDAGELSE: ET HUS TIL HERREN** SHERRIE JOHNSON

STJERNEN

MAJ 1997 • 146. ÅRGANG • NUMMER 5

Jesu Kristi Kirke of Sidate Dages Helliges officielle tidskrift.

Det Første Præsidentskab:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolv Kvorum:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haigh, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør:

Jack H. Goasfind

Vejledere:

L. Lionel Kendrick, Wm. Rolfe Kerr

Curriculum Department:

Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:

Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Vol Johnson
Assisterende redaktører: David Mitchell, DeAnne Walker
Redaktionsassistent: Jenifer Greenwood
Planlægning: Maryann Marindale
Tidskriftsassistenter: Beth Doyler

Design:

Grafisk leder, tidskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Shari Cook
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirk, Matthew H. Maxwell

Sjæmænd:

Redaktører: Svend Aage Andersen
Kirkenyt: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:

Translation Division
Borup Allé 128, 1. th., DK-2000 Frederiksberg
Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

© 1997 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Printed in Germany

Send alle bestillinger, spørgsmål og betaling af abonnement til Nordisk Distributions Center, Smedevængen 9, DK-3540 Lyngby

Tlf. 42 16 77 27; fax 42 18 79 82. Abonnement:

12 numre DKK 85 (inkl. moms og port). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center.

Kirkens internationale tidskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugalsk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk. Iveranden måned på indonesisk og thai, kvartalsvis på bulgarsk, slovensk, russisk, tjekisk og ungarsk.

USA and Canadian subscription price is \$9.00 per year. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old address and new one are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA. Subscription help line: 1-800-453-3860, USA ext. 2947; Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, Mastercard, American Express) may be taken by phone. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

ISSN 0900-2545

97985 110

Danish

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

KLOGE RÅD

Da vi læste Budskab fra Det Første Præsidentskab i juni-nummeret af Liahona (spansk) fra 1996, som havde overskriften »Fire enkle skridt, som kan hjælpe vores familier og vores nationer,« blev vi slået af vores profet Gordon B. Hinckleys ord. Artiklen fik os til at tænke over vores svingende aktivitet i Kirken, og vi indså, hvordan vi, uden at være klar over det, havde ledt vores familie på vildspor. Budskabet hjalp os til at tage mere alvorligt på de værdier, som vores ledere har bedt os om at stå for. Vi følger os fyldt med ny energi og tro efter at have læst president Hinckleys kloge råd.

*Fernando og Eva Ocumare,
Mendoza Ward,
Santo Domingo Oriental Stav,
Den Dominikanske Republik*

EVANGELISKE MULIGHEDER FOR UNGE

Jeg er 17 år gammel, og jeg følger ofte, at Herren udgyder sin Ånd over Kirkens unge over hele verden. Han har givet os mange muligheder for vækst, som blandt andet seminarprogrammer, ungdomskonferencer, Unge Figers sommerlejre og Kirkens tidskrifter. Jeg vidner om, at hver eneste af os er Guds barn, og at han elsker os meget højt.

*Rutsu Taneoka,
Machida I. Ward,
Machida Stav i Japan*

INSPIRERENDE BUDSKABER

Jeg blev døbt sammen med en af mine døtre den 25. juli 1993. En af mine andre døtre blev også undervist af missionærerne sammen med os, men blev dog ikke døbt. Senere blev hun undervist igen, men blev stadig ikke døbt. Så besluttede jeg at give hende et abonnement på *Liahona* (spansk). Denne ekstra hjælp banede vejen for Ånden, så den kunne vidne for hende, og nogle få måneder senere blev hun døbt. Nu venter jeg spændt på de budskaber, som inspirerer og opløfter ånden.

*Mireya Josefina Almeida de Rodríguez,
Bolívar Gren,
Barcelona Stav i Venezuela*

STOR VÆRDI

Liahona (spansk) er af stor værdi for mig. Det første jeg gør, når jeg modtager det, er at læse Budskab fra Det Første Præsidentskab og efterleve dets forskrifter. Jeg læser også om andre medlemmers personlige erfaringer.

En anden fremragende del af tidskriftet er »Spørgsmål og svar.« De svar, der blev givet på spørgsmålet »Er der noget galt i se endeløse tv-serier?« i februar-nummeret 1996, gav mig og min familie nogle gode råd.

Der er intet i mit liv, som betyder mere eller giver mig større fred og glæde end Jesu Kristi evangelium og mit virke for hans sande kirke.

*Carlos Arturo Durán Rojas,
Real de Minas Ward,
Bucaramanga Stav i Colombia*

TROENS PROFILER

Præsident Thomas S. Monson

Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Mens Evan Stephens var dirigent for Tabernakelkoret, blev han ved en bestemt lejlighed meget begejstret for en tale, som præsident Joseph F. Smith holdt over emnet: unge sidste dages helliges tro.

»Da mødet var forbi gik professor Stephens alene op i City Creek Canyon og tænkte over præsidentens inspirerende ord. Pludselig faldt (himlens inspiration) på ham og siddende på en sten, der stod fast midt i det brusende vandløb ... skrev han med en blyant« disse ord:¹

*Skal vi svigte vore pagter,
som er gjort med himlens Gud,
da han hørte vore bønner
og af Babel drog os ud? Nej!
Mer nu end før vil vi kæmpe og stride,
tro stå til Herren om end vi må lide;
kæmpe os frem os frem,
opnå et hjem hos Gud vor Fader til evig tid.²*

Jeg er sikker på, at de unge på den tid stod over for svære udfordringer og tunge problemer. Ungdommen er ikke let eller fri for vanskelige spørgsmål.

I dag står vi over for nye prøvelser, nye problemer og nye fristelser, men hundredtusinder af sidste dages hellige stræber konstant fremad, tjener trofast og er trofaste mod troen.

Sådan var det ikke dengang, og det er det bestemt heller ikke i dag. Faktisk ser det ud, som om ungdommens vanskeligheder tager til i omfang og styrke,

Præsident Kimball sagde: »Lad ham sælge sin frimærkesamling. Et sådant offer vil blive til velsignelse for ham ... Sorg for, at vi gemmer (de frimærker, som vi modtager her ved Kirkens hovedsæde) og giv dem til José, når han har fuldført sin mission. Så vil han uden nogen ekstra udgift få en flottere frimærkesamlingen end nogen anden ung mand i Mexico.«

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

efterhånden som tiden går. Fristelserne tårner sig op på livets horisont. Beretninger om vold, tyverier, narkomisbrug og pornografi strømmer os i møde fra fjernsynsskærmen og fra siderne i de fleste dagblade. Disse eksempler har det med at sløre vores syn og forskubbe vores opfattelse. Snart bliver gisninger til anerkendte meninger, og alle unge overalt betragtes som »mindre gode end før i tiden« eller »den hidtil værste generation.«

Hvor er sådanne holdninger dog forkerte! Og hvor er sådanne udtalelser dog ukorrekte!

Det er sandt nok, at vi i dag lever i en ny tid med nye udfordringer, nye problemer og nye fristelser, men hundre tusinder af unge sidste dages hellige stræber konstant fremad og tjener flittigt, de er trofaste mod den samme tro, som deres forgængere så ædelt var. Fordi kontrasten mellem godt og ondt er så grel, bemærker og værdsætter hæderlige mennesker overalt straks dem, der falder uden for den gængse norm.

Lad mig læse et stærkt brev, som kom fra en borger fra Minnesota. Det var adresseret til Brigham Young University.

»Mine herrer: Den 22. december foretog jeg en busrejse fra det sydlige Minnesota til Florida over Des Moines og Chicago og videre sydpå. Der var en stor gruppe unge mennesker med på turen fra Des Moines. Disse prægtige unge mennesker var studerende fra Brigham Young University, som skulle hjem på juleferie. De var alle sammen meget høflige, velopdragne og veltalende unge mænd og kvinder. Det var en fornøjelse at rejse sammen med dem – at lære dem at kende – og det gav mig fornyet håb for fremtiden.

Jeg er klar over, at det ikke er universitetet, der har takket for dette. Unge mennesker af den kaliber er produktet af gode hjem. Forældrene fortjener ros. Men da jeg ikke kan nå ud til forældrene, må min tak gå til skolen.«

Sådanne kommentarer er ikke enestående, men snarere typiske, og det er vi glade for. Vore sidste dages hellige studerende er fremragende eksempler på aktiv tro.

En anden gruppe, der forbløffer verden og indgyder tro, er den hær af sidste dages hellige missionærer, som i dag tjener over hele verden. Gennem hele deres liv har disse unge mænd og kvinder forberedt sig og ventet på, at den store dag skulle oprinde, hvor de modtog deres missionskald. Fædre er med rette stolte af dem, mens mødrene er ængstelige for dem. Jeg husker tydeligt den anbefalingsformular, hvorpå en biskop havde skrevet: »Dette er den mest fremragende unge mand, jeg nogensinde har indstillet til en missionærkaldelse. Han har udmærket sig på alle områder af sit liv. Han var præsident for sit kvorum i Det Aronske Præstedømme og elevrådsformand på sin skole. Han var på skolens førstehold i idræt og fodbold. Jeg har aldrig anbefalet en mere enestående kandidat. Jeg er stolt over at være hans far.«

Som regel skriver biskoppen og stavspræsidenten noget i stil med: »John er en dejlig, ung mand. Han har forberedt sig på sin mission både fysisk, mentalt, økonomisk og åndeligt. Han vil tjene med glæde og stor iver, hvor som helst han bliver sendt hen.«

Jeg sad sammen med præsident Spencer W. Kimball en dag, mens han underskrev disse særlige kaldelser til at tjene som fuldtidsmissionær. Pludselig fik han øje på sit barnebarns kaldelse. Han underskrev sig som Kirkens præsident, og så skrev han en personlig hilsen nederst på kaldelsen: »Jeg er stolt af dig. Kærlig hilsen, bedstefar.«

Når kaldelsen modtages, lægges skolebøgerne væk, og skrifterne tages frem. Der må tages afsked med familie, venner og kæresten. For en tid er det slut med stævnemøder, dans og biler, for nu skal der bankes på døren, undervises og bæres vidnesbyrd.

Lad os se på nogle af disse trofaste missionærer, så vi bedre kan forstå, om ungdommen i dag svigter deres pagter.

Den første profil, som jeg vil drage frem, er José Garcia fra Mexico. José, der er født i fattigdom, men næret ved tro, beredte sig på at blive kaldet som missionær. Jeg var til stede den dag, vi modtog hans papirer. I papirerne stod denne bemærkning: »Bror Garcia ønsker at tjene, selvom det vil betyde et stort offer for hans familie, idet han står for en stor del af familiens indtægter. Han ejer kun én ting – en skattet frimærkesamling – som han om nødvendigt er villig til at sælge for at finansiere sin mission.«

Præsident Kimball lyttede opmærksomt, mens denne udtalelse blev læst højt for ham, og så sagde han: »Lad ham sælge sin frimærkesamling. Et sådant offer vil blive til velsignelse for ham.« Og så fortsatte denne kærlige profet: »Hver måned modtager vi her ved Kirkens hovedsæde tusinder af breve fra hele verden. Sørg for, at vi gemmer frimærkerne og giver dem til José, når han har fuldført sin mission. Så vil han uden nogen ekstra udgift få en flottere frimærkesamling end nogen anden ung mand i Mexico.«

Der syntes ligesom at lyde et ekko fra Mesterens tid: »Og han så op og fik øje på de rige, som lagde deres gaver i tempelblokken.

Han så også en fattig enke lægge to småmønter i den, og han sagde: 'Sandelig siger jeg jer: Denne fattige enke har givet mere end alle de andre'« (Luk 21:1-3).

»For de har alle givet af deres overflod, men hun har givet af sin fattigdom, alt, hvad hun havde, alt det, hun have at leve af« (Mark 12:44)

For at præsentere den næste profil må jeg bevæge mig fra Mexico til Missionærtræningscentret i Provo i Utah, hvor en missionær kæmpede for at lære tysk, så han kunne blive en effektiv missionær for folk i det sydlige Tyskland. Hver dag, når han åbnede sin tyske grammatik, lagde han med stor interesse og nysgerrighed mærke til billedet på forsiden af bogen, som forestillede et hyggeligt, gammelt hus fra Rothenburg i Tyskland. Under billedet stod der, hvor det stammede fra. Den unge

mand besluttede i sit hjerte: »Jeg vil besøge det hus og fortælle dem, der bor der, om sandheden.« Og det gjorde han. Som følge heraf blev søster Helma Hahn omvendt og døbt. Hun brugte meget tid på at tale med turister, som kom fra hele verden for at se hendes hus. Hun elskede at fortælle dem om de velsignelser, som Jesu Kristi evangelium har skænket hende. Hendes hus er sandsynligvis et af de mest fotograferede huse i hele verden. Ingen besøgende gik derfra uden at høre hende udtrykke sit taknemlige vidnesbyrd i enkle, men oprigtige ord. Den missionær, som bragte evangeliet til søster Hahn, huskede den hellige befaling: »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn« (Matt 28:19).

Den tredje profil skildrer også en missionær med urokkelig tro, nemlig ældste Mark Skidmore. Da han modtog sin kaldelse til at tjene i Norge, kunne han ikke et ord norsk – men han vidste, at for at kunne undervise og bære vidnesbyrd måtte han kunne tale nordmændenes sprog flydende. Og han gav sig selv et løfte: »Jeg vil ikke tale engelsk, før jeg har døbt min første norske familie.« Han tænkte. Han bad. Han tryglede. Han arbejdede. Da hans tro var blevet prøvet, kom den ønskede velsignelse. Han underviste og døbte en dejlig familie. Og så talte han engelsk for første gang i et halvt år. Jeg traf ham den samme uge. Han udtrykte sin taknemlighed og glæde. Jeg tænkte på den tapre hærfører Moronis ord: »Jeg søger ikke efter magt ... Jeg søger ikke efter verdens ære, men efter Guds ære« (Alma 60:36).

Den sidste profil, jeg vil nævne, er moderen til en ædel missionær. Familien boede i det barske klima i Star Valley i Wyoming. Deroppe er sommeren kort og varm, mens vinteren er lang og kold. Da denne prægtige søn på 19 år tog afsked med sit hjem og sin familie, vidste han, hvem arbejdsbyrden nu ville falde på. Faderen var syg og svækket. Det ville blive moderens opgave ved håndkraft

at malke alle de malkekøer, som sikrede familien dens indtægt.

Mens jeg tjente som missionspræsident, deltog jeg i et seminar for alle missionspræsidenter, som blev afholdt i Salt Lake City. Min hustru og jeg havde den fornøjelse at kunne tilbringe en hel aften sammen med forældrene til de missionærer, der tjente hos os. Nogle forældre var velhavende og fint klædt. De var veltalende. De havde stærk tro. Andre var knap så velhavende, deres midler var små, og de var lidt generte. Men de var også stolte af deres særlige missionær og bad og ydede ofre for hans velbefindende.

Men af alle de forældre, som jeg traf den aften, husker jeg tydeligst moderen fra Star Valley. Da hun greb min

FORSLAG TIL SAMTALEMENER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Skønt dette er en tid med nye problemer og fristelser, stræber hundredtusinder af unge sidste dages hellige efter at forblive trofaste mod troen.
2. Eftersom unge sidste dages hellige ofte falder uden for de gængse normer, bliver deres adfærd bemærket og værdsat af hæderlige mennesker over hele verden.
3. En anden gruppe, som forbløffer og inspirerer andre, er den hær af sidste dages hellige missionærer, der tjener over hele verden.
4. Mormon forklarer kilden til retskafne unges styrke: »Og det var alle unge mænd ... tapre og modige ... (og de) var pålidelige i alt, hvad de blev betroet ... thi de var blevet belært om at holde Guds bud og vandre retskaffent for ham« (Alma 53:20-21).

hånd, kunne jeg mærke den hårde hud, der vidnede om det slid, som hun hver dag måtte udføre. Hun næsten undskyldte sin hårde hud og sit vejrbidte ansigt. Hun hviskede: »Fortæl vores søn, Spencer, at vi elsker ham, at vi er stolte af ham, og at vi beder for ham hver dag.«

Indtil den aften havde jeg aldrig set en engel eller hørt en engel tale. Men det ville jeg aldrig mere kunne sige, for den englemoder havde Kristi Ånd hos sig. Hun – der hånd i hånd med Gud var vandret ud i dødsryggenes dal for at føre sin søn ind i dette liv – havde gjort et uudslætteligt indtryk på mig.

Missionærer, der er blevet opdraget og belært af sådanne ædle mødre, kan måle sig med Helamans skare:

»Og det var alle unge mænd, og de var overmåde stærke og virksomme, tapre og modige; men det var ikke alt – det var mænd, der til enhver tid var pålidelige i alt, hvad der blev dem betroet.

Ja, det var sandhedskærlige og ordentlige mænd, thi de var blevet belært om at holde Guds bud og vandre retskaffent for ham« (Alma 53:20-21).

Disse profiler indgyder tro. De vækker tillid. De belærer om sandheden. De vidner om det gode. De giver svar på spørgsmålet:

*Skal vi svigte vore pagter,
som er gjort med himlens Gud,
da han hørte vore bønner
og af Babel drog os ud? Nej!
Mer nu end før vil vi kæmpe og stride,
tro stål til Herren om end vi må lide,
kæmpe os frem
opnå et hjem hos gud vor Fader til evig tid. □*

NOTER

1. J. Spencer Cornwall, *Stories of Our Mormon Hymns*, 1963, side 173.
2. »Skal vi svigte vore pagter,« *Salmer og sange*, nr. 167.

Hver dag, når den unge missionær åbnede sin tyske grammatik, bemærkede han, at der på forsiden var et billedet af et gammelt hus fra Rothenburg i Tyskland. Den unge mand besluttede: »Jeg vil besøge det hus og fortælle dem, der bor der, om sandheden.«

HJEM PÅ MISSION

Sree Devi Kommu

Da jeg var 15 år, traf min storesøster Swarupa et ægtepar fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, der tjente som missionærer i Rajahmundry i Indien, og kort efter blev hun undervist af dem. Selvom jeg syntes, at Kirkens navn lød underligt, og skønt jeg ikke forstod ret meget engelsk, lyttede jeg alligevel til missionærerne. Jeg syntes godt om lærdommene, og vi blev begge døbt. Senere blev min anden søster og min bror også døbt.

Fem år senere traf jeg nogle fuldtidsmissionærer, som tjente i Delhi, og jeg vidste straks, at jeg ville på mission. I august 1993 modtog jeg min kaldelse til at tjene i missionen i Bangalore, men jeg var noget beklem, da jeg drog ud i missionsmarken imod min fars ønske.

Da jeg havde tjent halvdelen af min mission, talte jeg med min missionspræsident, Gurcharan Singh Gill, om mine forældre. Selvom der på det tidspunkt var missionærer i min fødeby, talte mine forældre kun en lokal dialekt og kunne derfor ikke undervises af de engelsktalende missionærer. Det var mit største ønske at få mine forældre forenet med mig og mine søskende i evangeliet.

Kort efter min samtale med præsident Gill, forflyttede han mig til Rajahmundry, så jeg kunne hjælpe missionærerne med at oversætte og undervise mine forældre. Jeg havde i mange år bedt min himmelske Fader om at blødgøre mine forældres hjerter, så de ville erkende sandheden. Da jeg nåede frem efter en togrejse på tyve timer,

kunne jeg se, at mine bønner var blevet besvaret. Min far havde ændret indstilling og støttede mit virke som missionær.

En uge senere underviste jeg mine forældre i den første lektion. Det var vidunderligt at høre min far, der var blevet omvendt til kristendommen, da han giftede sig med min mor, udtrykke sin kærlighed og taknemlighed for sin himmelske Fader og Jesus Kristus. Mine forældre tog imod en Mormons Bog og indvilligede i at fortsætte undervisningen. Jeg var overvældet af glæde.

Så begyndte min far at bygge et hus, og han havde sjældent tid til at høre mere om Kirken. Da jeg kendte fastens og bønnens kraft, besluttede jeg at faste og bede om, at min far ville kunne afse tid til at deltage i resten af lektionerne. Kort efter kunne vi fortsætte undervisningen.

Mine forældre tog imod dåbsudfordringen. Zonelederen interviewede dem, og bagefter spurgte jeg nervøst: »Hvordan gik det?«

»De er parat!« sagde han.

Jeg var lykkelig. Under dåbsmødet fornemmede jeg Ånden så stærkt, at jeg græd af glæde. Kommu Appo Rao og Kommu Mani blev døbt i juni 1994 på en meget varm dag i Rajahmundry. Endelig var min familie forenet i den sande Kirke!

Jeg er vor himmelske Fader og min missionspræsident taknemlig for, at de sendte mig som missionær til mine forældre. □

AT LØFTE I FÆLLESSKAB

Janet Thomas

I nærheden af Drammen i Norge ligger der et bjerg, som hedder Spiralen. Set udefra ligner det et ganske almindeligt bjerg, men det er hult indvendig. Bjerget rummer et gammelt stenbrud, der er formet som en spiraltunnel. Tunnelen er nu omdannet til en vej, der fører biler op til

De problemer, som disse norske præster og laurbærpiger dagligt står overfor, minder om de sten, som de bar op ad bjerget under en to dages ungdomskonference. De erfarede, at livet er lettere, når man løfter i fællesskab.

toppen, hvor der er en smuk udsigt over byen og havet.

For ikke så længe siden klatrede 43 præster og laurbærpiger fra Oslo Stav op i Spiralen under en konference for præster og laurbærpiger. Det var ikke en almindelig ungdomskonference, for dem afholder staven en af hvert år. Men staven har også tradition for at

afholde en særlig konference, hvor præsterne og laurbærpigerne samles til to dage med sjov og alvorlige drøftelser.

På konferencens første aften deltog lokale kirkeledere sammen med de unge i en paneldiskussion og besvarede de spørgsmål, som præsterne og laurbærpigerne stillede. »Alle spørgsmålene var interessan-

te,« sagde Jaran Rosaker fra Oslo 3. Ward. Hans ven Christian Tarjei Gylseth var enig. »Deres svar var også gode.« Bagefter samledes de unge til middag og dans.

Næste morgen besteg de Spiralen. Det stod snart klart, at denne klatretur skulle blive mere end bare en sjov aktivitet. Det burde de have gættet. Turen skulle blive en lektion i anskuelseundervisning.

Først blev præsterne og laurbærpigerne opdelt i familiegupper, der fik efternavne fra Kirkens historie, såsom Smith, Young og Kimball. Familiegupperne blev sendt af sted op ad stien med korte intervaller. Det første sted man gjorde holdt, fik man vand. Det næste sted fik man juice. Langsomt begyndte turens betydning at stå klart – når man rejser sammen som familier, bliver belønningerne bedre og bedre.

John Gundersen fra Fredrikstad Gren sagde, at han forstod symbolikken allerede ved det første stop. »Jeg begyndte at forstå det, da de sagde, at vi skulle holde fast i jernstangen.« Det første stop kunne repræsentere teletial herlighed. Det næste kunne være terrestrial herlighed. Da familierne dukkede op i skoven ved parkeringspladsen på toppen, regnede de med, at turen var forbi, og at de ville modtage

deres celestiale belønning. Men det var ikke forbi endnu.

Hver familie fik en trillebør med fem store sten i. De fik besked på at fortsætte op ad stien. Alle lo og spøjte, og ingen regnede med, at den sidste etape ville blive særlig anstrengende. Én stærk dreng ville sagtens kunne skubbe den tunge trillebør, mente de – indtil de så den sidste strækning op til toppen. Den var så stejl og glat, at det ville blive hårdt for dem bare at klatre derop. Og trillebøren med de tunge sten ville gøre det rigtig vanskeligt.

Hver familie fandt deres egen måde at klare turen på. EIRay Gene Hendricksen fra Hokksund Gren sagde: »Vi besluttede at løfte i fællesskab. Hver af os tog en sten fra trillebøren. To andre bar så den tomme trillebør. Vi klarede det. Vi var den eneste familieguppe, der gjorde det på den måde.«

Ingen beklagede sig. De ydede alle deres bidrag og spekulerede på, hvordan de kunne få deres sten med op til toppen. Så kom belønningen. De var varme og trætte, mens de hvilede sig og så ud over det smukke landskab under sig. De var glade for, at alle nåede op til toppen, hvor de kunne kaste deres byrder, stenene, fra sig. De stablede stenene op til et improviseret mindesmærke. Derefter blev der serveret frokost – næring til

kroppen – og de lyttede til en taler, som talte om det, der hører himlen til – næring til sjælen.

Biskop Aabo fra Drammen Ward forklarede, at til tider var klatreturen mere krævende for nogen end for andre. En tid var der et par stykker, som bar byrderne, mens de andre bare gik ved siden af og ikke behøvede at hjælpe til. Men skønt udfordringerne var forskellige, så måtte alle samarbejde for at sikre sig, at alle nåede med op til toppen. Biskop Aabo påpegede, at Jesus Kristus har lovet, at han vil gøre vores byrder lette. Ved at få vores eget vidnesbyrd, får vi kræfter til at nå op til bjergets tinde.

Turen var den perfekte afslutning på konferencen. Samværet havde været sjovt. Cathrine Opdahl fra Oslo 2. Ward sagde: »Det sjoveste er at lære andre norske unge på ens egen alder at kende på en ny måde.«

»Ja,« sagde Kathinka Svendsen, der også er fra Oslo 2. Ward. »Vi har de samme problemer, især i skolen, hvor de andre ikke kan acceptere, at man er sidste dages hellig med høje moralske standarder.«

»Her,« sagde Kjetil Pedersen fra Drammen Ward, »er man sammen med andre med samme holdninger og syn på religion. Det er rart at gøre noget sammen.«

Disse præster og laurbærpiger ved, at det mindesmærke, som de byggede på bjergtoppen, er mere end bare en dyngte sten – det er symbol på det, de kan opnå ved at samarbejde.

Nogle af de unges mest dybsindige udtalelser kom under de stille stunder, hvor de talte om svar på bønner eller om deres vidnesbyrd. De talte om den stille fred, som kun kan komme fra Herren. Jaran sagde: »Jeg læste Moroni 10:4. Der står, at hvis man vil spørge Gud om det, der står i Mormons Bog, er

sandt, så vil han svare én. Jeg prøvede det. Jeg fik en følelse af, at det var sandt. Det er en dejlig, varm følelse indeni.«

Hanne Akselsen fra Oslo 2. Ward havde også meget stærke følelser, mens hun læste Mormons Bog. »Jeg var blevet undervist af missionærerne, men jeg havde ikke følt noget særligt, men så bad de mig om at studere og bede. Jeg prøvede. Jeg bad og studerede. Så skete der noget uventet. Det føltes, som om Mormons Bog var skrevet til mig. Jeg genkendte den bare. Den virkede så bekendt og så rigtig.«

Det at deltage i præsternes og laurbærpigernes konference »er med til at opbygge Zion her i Norge,« sagde Ida Podhorny fra Moss Ward. »Vi lærer at være i verden, men ikke af verden. Jeg er taknemlig for mine gode venner.«

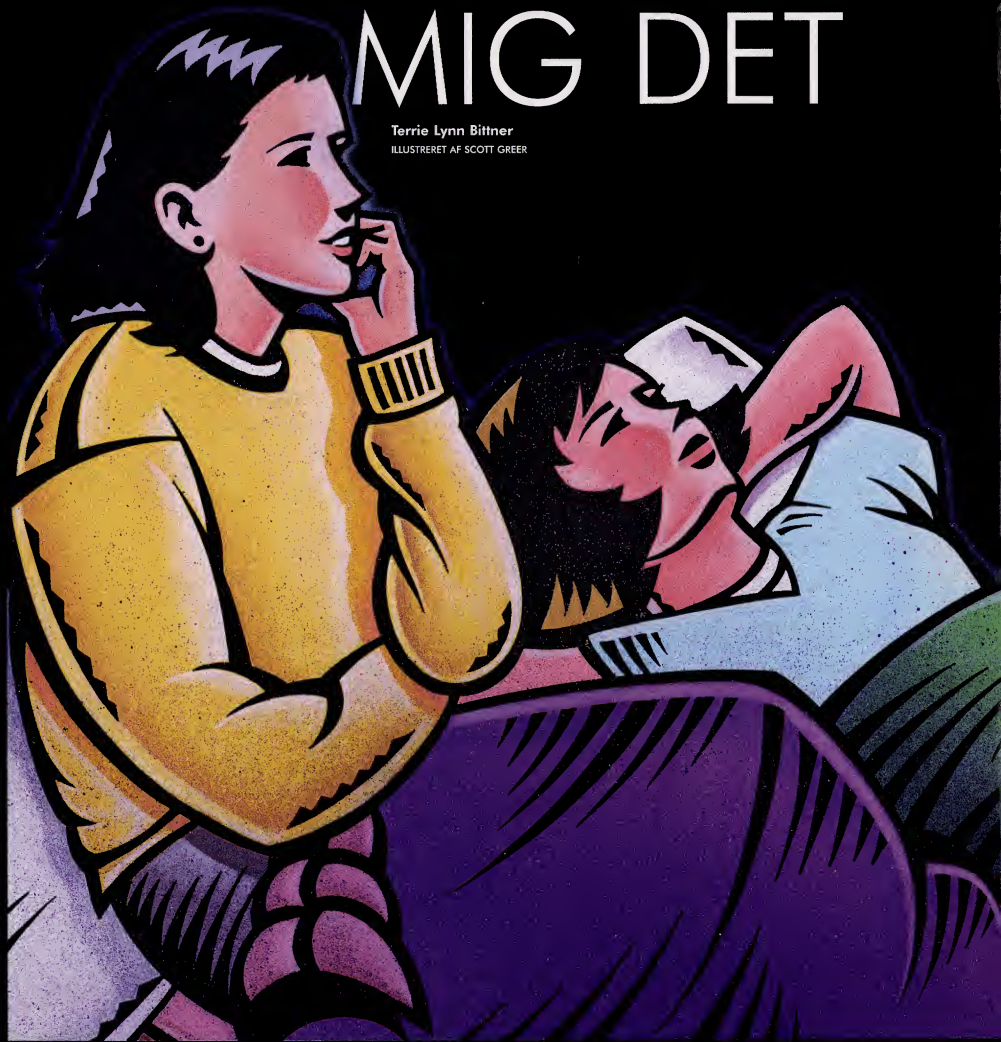
Désirée Bjerkø, som er stavens præsidentinde for Unge Piger, sagde: »Vores mål er at styrke de unge og få dem til at styrke hinanden. Og det er faktisk, hvad de gør. De sidder oppe til sent på natten og snakker. Det er gyldne stunder. Hvis de ikke finder venner i Kirken, så vil de holde sig til deres venner uden for Kirken.«

Snart blev det tid til at forlade bjergtoppen og vende tilbage til dagligdagen. Men da vennerne klatrede ned igen, vidste de, at de oppe på toppen havde bygget et monument, som var større end det af sten. ElRay Hendricksen forklarede: »Det var et monument, som symboliserer, at vi alle havde udført det samme og var nået til tops ved at hjælpe hinanden. Men vi er ikke færdige endnu. Vi må udvikle os og holde sammen og forblive trofaste.«

På en bjergtop i Norge fandt nogle unge nogle af de svar, de søgte. □

HAN VIL FORTÆLLE MIG DET

Terrie Lynn Bittner
ILLUSTRET AF SCOTT GREER

Den dag laurbærpigerne tog på lejr tur til Colorado River, havde jeg en vigtig bekendtgørelse. Jeg havde besluttet at lade mig undervise af missionærerne.

Da mine venner jublede af glæde, afbrød jeg dem og sagde, at de ikke skulle forvente alt for meget. »Jeg skal hverken døbes eller noget,« sagde jeg. »Jeg vil bare lære mere om jeres tro på en mere systematisk måde.« Mine venner smilede bedrøvelende til hinanden.

Efterhånden som weekenden skred frem, opdagede jeg, at man lærer noget bare af at omgås sidste dages hellige. Det første jeg bemærkede var, at mormoner beder mere end medlemmer af andre trossamfund, jeg havde kendt til. Og i min søgen efter sandheden havde jeg truffet medlemmer af mange trossamfund. Mine venners bønner var også anderledes. De havde ikke nogen bønnebøger, sådan som min bedstemor havde haft. De talte bare med Gud. Og de efterlevede det, de lærte i Kirken. Det var ikke en søndagstro. Det var en praktisk hverdagstro, og det kunne jeg godt lide.

Om aftenen rullede vi vore soveposer ud og beundrede de tindrende stjerner på himlen. Nogle af pigerne begyndte at spørge mig om forskellige ting. Hvordan havde jeg truffet Kirken? Hvor havde jeg gået i kirke før? Hvordan havde jeg det med det, jeg havde lært?

Jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle besvare det sidste spørgsmål. Hvordan skulle jeg kunne beskrive min forvirring, uden at sære deres følelser? Ingen anden kirke havde påvirket mig på samme måde. Jeg havde brugt mange timer på at granske SDH-lærdomme og prøvet at gætte på, hvilke af dem der var

sande. Jeg havde altid hadet at skulle gætte. Jeg ville vide sandheden. Men der fandtes ingen videnskabelig metode at undersøge Kirken på.

Jeg sukede. »Det er svært,« indrømmede jeg. »Alt det I står for er så anderledes, og det vil tage sin tid at finde ud af, hvad af det, der er sandt.«

»Jeg ved, hvad der er sandt,« sagde en pige stille. Og så bar hun sit vidnesbyrd uden at føle sig det mindste flov.

Jeg fik den der følelse igen – den følelse, jeg havde haft, da jeg var ti år gammel og hørte historien om den første åbenbaring under et besøg ved templet i Los Angeles. Det var også den følelse, jeg havde haft, når jeg havde overværet en særlig gripende lektion. Jeg vidste ikke, hvad den følelse betød, men jeg gik ud fra, at den havde en vis betydning. Pludselig fik jeg en trang til virkelig at vide, hvad der var sandt, og ikke bare gætte.

»Du sagde, at du ved det. Hvordan kan du vide det?« spurgte jeg.

»Jeg har bedt om det. Du har hørt om Joseph Smith, ikke? Om hvordan han søgte efter sandheden og gik ud i lunden for at bede?«

Jeg nikkede. »Ja, og jeg har også prøvet at bede, men Gud kommer da ikke ned og giver mig et svar.«

»Sandsynligvis ikke, men han behøver heller ikke at komme ned for at tale med os. Han taler til os hele tiden. Det eneste vi skal gøre, er at lytte.«

Jeg satte mig interesseret op. »Jeg har bedt før, og andre kirker har fortalt mig, at Gud besvarer bønner, men ingen har forklaret mig hvordan. Mener du, at jeg kan spørge ham, om jeres kirke er sand, og så vil han fortælle mig det?«

»Ja, selvfølgelig. Det var det, jeg gjorde.«

Jeg var forbløffet. »Hvis det er så let, skulle man da tro, at alle ville blive medlemmer af jeres kirke.«

Mine venner lo. Og så begyndte de at fortælle mig, hvordan man får at vidnesbyrd. Nogle måneder senere fik jeg mit svar. Og jeg blev døbt, kort efter at jeg var fyldt 17. De havde ret. Min himmelske Fader svarede mig. Jeg skulle bare lytte. □

Fejlopfattelser, hæmmet udvikling og manglende barmhjertighed er blot nogle få af de åndelige farer ved at finde fejl hos andre.

Åndelige farer ved at finde fejl hos andre

Mark D. Chamberlain

Carla og Tim* flyttede ind i et nyt hjem for to år siden. Og siden da har de knyttet stærke venskaber med deres naboer. Men de har bemærket, at efterhånden som de lærer deres nye venner bedre at kende, så ser de også venners svagheder tydeligere. Åbenbare fejl i alt, lige fra vedligeholdelsen af deres hjem til deres børneopdragelse, synes at blive stedse mere tydelige. De er begyndt at fokusere på naboernes mangler i deres samtaler, og til tider ligger de i sengen om aftenen og taler om de små ting, som har irriteret dem i dagens løb.

Andetsteds begyndte en fejde mellem to familier i et lille landligt ward for flere år siden. Selvom det er svært for nogen at huske de nøjagtige omstændigheder, så havde det noget at gøre med en bemærkning, som den ene af fædrene lod falde til den anden. Den oprindelige bemærkning var ganske harmløs, men den blev misforstået, og i løbet af et par dage var flere forskellige variationer af historien i omløb. Følelser blev såret, man tog parti, og i flere år har disse bitre følelser drevet Ånden bort fra deres aktiviteter og møder. Lokale ledere har søgt

at give råd og vejledning. Men disse forsøg er også blevet misforstået. I dag nægter en hel families medlemmer, deriblandt også børn og børnebørn, at komme i Kirken, og det fordi en uskyldig bemærkning blev blæst op til et bål af dømmesyg og kritik.

Nutidige profeter og skrifterne advarer os om, at det at finde fejl og dømme andre – hvadenten det så sker i et parforhold, blandt gode naboer eller i et ward – kan være farligt for vores åndelighed.

Fejlagtige opfattelser

Dømmesyg forvrænger vores opfattelse på flere måder. For det første betragter vi fejlagtigt os selv som overlegne. Når vi bliver optaget af andres svagheder, vendes opmærksomheden fra vore egne fejl. Vi udvikler en form for åndelig langsynethed, hvor vi fokuserer på andres fejl, og så kan vores åndelige øjne spille os et puds, når vi ser lige igennem det, der er meget tættere på, nemlig vores egne fejl.

I Matt 7:3 beskriver Frelseren denne besynderlige tilstand: »Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?«

* Navnene er ændret.

Selvom vi måske betragter os selv som bedre end dem, vi kritiserer, så er de i virkeligheden lige så dyrebare i Herrens øjne, som vi er, hvilket profeten Jakob fastslår: »Mine brødre, nu har jeg talt til jer om stolthed, og de af jer, der har foretrettet jeres næste og forfulgt ham på grund af hjertets stolthed over de ting, som Gud har givet jer, hvad siger I dertil?

Tror I ikke, at sådanne ting er vederstyggelige for ham, som skabte alt kød? Og den ene skabning er lige så dyrebare i hans øjne som den anden« (Jakobs Bog 2:20-21).

Hvis vi føler os hævet over vores næste, så har vi sandsynligvis glemt, at vi også har »syndet og mistet herligheden fra Gud« (Rom 3:23).

Når vi finder fejl hos andre, risikerer vi at dømme folk på det ydre. Da vi ikke er i stand til at skelne de tanker og hensigter, som findes i vores næstes hjerte, må vi bygge vores bedømmelse alene på det, vi kan se eller fejl-agtigt slutte os til. Præsident Kimball bemærkede, at »(vi) dømmer ... dem ofte forkert, hvis vi prøver at tænke os til meningen og motiverne bag (andre menneskers) handlinger og pådutter dem vores egen fortolkning« (*Tilgivelsens mirakel*, side 239).

Vi står måske i et bedre lys end dem, der er tydeligt mærket af synd, fordi vores svagheder forbliver i det skjulte. Sådant var det tilsyneladende med de skriftkloge og farisæerne, som ville stene kvinden, der var grebet i hor. Men da Jesus sagde: »Den af jer, der er uden synd, skal kaste den første sten på hende« (Joh 8:7), gik hendes anklagere stille bort.

Skønt det er let at fordømme farisæernes og de skriftkloges hykleri, så er vi måske slet ikke meget anderledes i dag. Tænk bare på de utallige ugeblade og tv-programmer, der jagter efter »slibrige hemmeligheder« om berømt, politikere og almindelige mennesker. Måske skyldes disse ugeblades og programmers popularitet, at vi har et ønske om at finde lurvede personligheder, der kan få os til at fremstå som rene engle. Vores egne ufuldkommenheder svinder bort, når vi ser andres synder stillet til skue. Og efter at have fordømt den udhængte skurk, ser vi ingen grund til at arbejde med vores egne ufuldkommenheder, som jo synes at svinde hen til rene bagateller.

Hvis vi håner andre i den tro, at vores egne synder er skjult fra dem, gør vi os jo til hyklere som farisæerne og de skriftkloge, som Jesus sammenlignede med »kalkede grave; udenpå ser de smukke ud, men indeni er de fulde af dødningsbeben og al slags urenhed« (Matt 23:27).

Og endelig kan vores dømmesygge forvrænge vores opfattelse, fordi vi ofte ser vores egne svagheder i andre. Apostlen Paulus advarede mod denne tendens: »Derfor har du ingen undskyldning, du menneske, som dømmes, hvem du så er. *For med din dom over andre fordømmer du dig selv; du, der dømmes, gør jo selv det samme*« (Rom 2:1, fremhævelse tilføjet).

Hvis vi overfører vores fejl på andre, er vores holdning til dem måske et barometer på vores egen ufuldkommenhed. Dette råd fra salmebogen kan være nyttigt:

*Du, som dadler og fordømmer,
fejl du hos din broder ser;
spørg dig selv om det sig sømmer
en som selv så skønlig er.
(Salmer og sange, nr. 158).*

Hæmmet udvikling

En anden fare ved at finde fejl hos andre er, at det hæmmer vores personlige og åndelige udvikling. Dette jordeliv er tiden, hvor vi skal berede os på at møde Gud (se Alma 34:32), og når vi fokuserer på andres fejl, vender vi opmærksomheden fra den opgave. Faren ved at dømme andre uretfærdigt ligger ikke kun i, hvad det afholder os fra at se – nemlig vores egne fejl – men også i det, som det afholder os fra at gøre – nemlig at rette op på de fejl.

Det er måske derfor, at Herren hader hykleri. Følelsen af selvtværdighed og selvglæde er bedragerisk, for hvis vi bilder os ind, at vores problemer ikke er så alvorlige som andres, så glemmer vi, at det ikke er, hvordan vi står os i forhold til andre, der afgør, om vi opnår evigt liv.

Haren i Æsops fabel er et godt eksempel på denne stolthed og selvglæde. En hare og en skildpadde bliver enige om at løbe om kap. Haren styrter af sted, mens skildpadden sjosker langsomt efter. Til sidst bliver haren træt, og da den føler sig sikker på sejren, beslutter den sig

Jesus sagde til dem: »Den af jer, der er uden synd, skal kaste den første sten på hende« (Joh 8:7).

for at holde et hvil. Den falder i søvn, og den ihærdige skildpade passerer stille forbi og vinder løbet.

Harens problem var ikke, at den manglede evnen til at fuldføre løbet. Langt fra. Dens problem var, at den var for sikker på sejren. Hvis vi, ligesom den tåbelige hare, regner med, at den er hjemme, så ser vi intet behov for at gøre noget.

Men vi er ikke nået over målstregen endnu. Hvis vi stopper op nu og falder i søvn, så er det lige meget, hvor langt vi er nået ad den åndelige udviklings sti, vi vil ikke nå frem til målstregen. Så snart vi begynder at se på, hvor

langt bagefter vores åndelige konkurrenter er, spilder vi den energi, som skal bruges på at fremme vores egen udvikling, og vi risikerer at glemme formålet med løbet.

Harens stolthed og selvglæde minder om farisæeren, der fordømte tolderen.

»Farisæeren stillede sig op og bad således for sig selv: Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker, røvere, uretfærdige, ægteskabsbrydere, eller som tolderen dér.

Jeg faster to gange om ugen, og jeg giver tiende af hele min indtægt« (Luk 18:11-12).

Uden at være klar over det, havde farisæeren overset bjælken i sit eget øje – han var faldet i søvn rent åndeligt. I de næste vers erfarer vi, at tolderen, som tilsyneladende havde erkendt og tilstået sin synd for Gud, var bedre stillet åndelig set end den stolte farisæer.

»Men tolderen stod afsides og ville ikke engang løfte sit blik mod himlen, men slog sig for brystet og sagde: Gud, vær mig synder nådig!

Jeg siger jer: Det var ham, der gik hjem som retfærdig, ikke den anden. For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjedes« (vers 13-14).

Når vi, ligesom farisæeren og haren, tror, at vi har klarret den, så lægger vi vægt på vores formodede overlegenhed over andre, i stedet for at arbejde på at overvinde vores egne svagheder. Hvis vi lader os pacificere og mener, at alt er vel, fordi vi synes at være bedre end andre, så lad os huske på Nephis advarsel om, at det er den måde, som Satan »bedrager ... (vores) sjæle og leder (os) omhyggeligt ned til helvede« (2 Nephi 28:21).

Kan ikke modtage barmhjertighed

Op endelig kan vi, når vi er hårde i vores bedømmelse af andre, ikke selv modtage medfølelse og barmhjertighed.

Da jeg havde virket som fuldtidsmissionær i fire måneder, var min oprindelige begejstring og iver for arbejdet aftaget betydeligt. Jeg havde svært ved at forstå min kammerat og vise ham medfølelse, og jeg var skuffet over, at vi ikke havde større fremgang i vores arbejde. Jeg savnede den selvsikkerhed, som jeg havde følt nogle få måneder tidligere.

Under et interview med min missionspræsident gav jeg udtryk for min følelse af utilstrækkelighed og modløshed. »Hvordan kan jeg udvikle mere frimodighed i mit virke som missionær?« spurgte jeg.

Hans svar kunne ikke have overrasket mig mere. Han forsøgte ikke at styrke min selvsikkerhed ved at fortælle mig, hvor godt jeg klarede mig. Han belærte mig ikke om styrken i at tænke positivt. I stedet spurgte han mig, hvordan jeg havde det med andre mennesker, især dem, jeg arbejdede sammen med.

»Jeg er meget utålmodig,« indrømmede jeg. »Jeg var så ivrig, da jeg begyndte på min mission, og det er deprimerende, at det ikke går, som jeg havde ventet.«

Inden jeg rejste på mission, mente jeg oprigtigt, at jeg kunne komme fint ud af det med alle. Men jeg opdagede, at jeg i modgang ofte blev kritisk og fordømmende over for andre.

Præsidenten læste så et velkendt skriftsted:

»Lad dit hjerte være fuldt af kærlighed til alle mennesker og til troens egne, og pyd altid dine tanker med dyd, da skal du have større frimodighed for Guds åsyn ...

Den Helligånd skal være din stadige ledsager« (L&P 121:45-46).

Det skriftsteds betydning for mig stod straks klar. Jeg savnede frimodighed som missionær, og det skriftsted lovede mig frimodighed for Guds åsyn. Jeg savnede selvsikkerhed, og det skriftsted lovede, at Helligånden ville være min stadige ledsager.

Op hvad var så nøglen til den form for selvsikkerhed, mod og frimodighed? Udover at pryde mine tanker med dyd, skulle jeg have »kærlighed til alle mennesker.«

Jeg havde været kritisk og fordømmende i min vurdering af andre, deriblandt min kammerat. Op ved ikke at udvise kærlighed havde jeg afskåret mig fra min potentielle kilde til styrke. Jeg lærte en uvurderlig lektie den dag. Jeg havde længe vidst, at jeg sårede andre, når jeg kritiserede og dømte dem, men for første gang indså jeg, at min fordømmende holdning også skadede mig selv. Siden den samtale har jeg ofte bemærket, at når jeg er kærlig mod andre, så føler jeg mig mere selvsikker og mindre hæmmet af mine egne fejl. Kort sagt, jo mere jeg anstrænger mig for at tilgive andre, desto lettere føles det at blive tilgivet.

Vi kan ikke nøjes med at udvise de Kristuslignende egenskaber, kærlighed og medfølelse, i begrænset omfang, og vi kan ikke forvente at føle os frimodige og selvsikre, hvis vi hakker på de mindste fejl, som vi ser i andre.

Måske er en af grundene til, at vi har vanskeligheder, svagheder og begrænsninger i dette liv, at det giver os mulighed for at vise større medfølelse med andre. Hvor er det dog tragisk, når vi overser vores fælles menneskelighed og i stedet hæver en anklagende finger! □

Ville de tage imod mig igen?

Aurelia S. Diezon
ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

Da jeg blev medlem af Kirken, kom jeg i en lille gren i Filippinerne, hvor medlemmerne havde et stærkt sammenhold og arbejdede sammen i fællesskab.

Langsomt voksede og blomstrede grenen. Vi fik nye stole og et nyt nadverbord. Så flyttede vi hen i en stor lejlighed og fik endda et nyt orgel. Tre år senere blev der opkøbt jord til vores kommende kirkebygning.

I denne vækstperiode blev grenens fællesskab ofte sat på prøve. Da jeg hørte noget sårende sladder om mig selv, besluttede jeg at forlade Kirken. De næste seks søndage kom jeg ikke til nogen møder, selvom jeg gerne ville have været der. Jeg ville især gerne havde modtaget nadveren og fornyet mine pagter.

En dag knælede jeg ned og bad om styrke, mod og vejledning. Mens jeg stadig lå på mine knæ, fik jeg øje

på en bog, som lå på gulvet. Jeg samlede de støvede og glemte skrifter op og begyndte at bladre i dem i håb om at finde nogle linjer, der kunne trøste mig. Jeg stoppede ved L&P 136:29-30: »Er du bedrøvet, så påkald Herren, din Gud, i bøn om, at din sjæl må få glæde. Frygt ikke dine fjender.«

Da jeg havde læst de vers, følte jeg mig bedre tilpas og modet vendte tilbage. Jeg ville vende tilbage til Kirken.

Men da jeg nærmede mig kirkebygningen den følgende søndag, blev jeg nervøs. Ville de tage imod mig igen? Ville jeg høre dem hviske bag min ryg? Eller ville de slet og ret ignorere mig? Jo nærmere jeg kom indgangen, desto langsommere gik jeg.

Så mærkede jeg et blidt klap på skulderen, og inden jeg kunne nå at vende mig om, havde en arm omfavnet mig. Så rakte endnu en hånd ud for at trykke min. Andre venner løb smilende ud af døren og udtrykte deres glæde over, at jeg var vendt tilbage.

Da vi sang åbningspsalmen »O Helligånd, mit liv, min lyst« (*Salmer og sange*, nr. 66), følte jeg en dejlig fred, og de sårede følelser og vreden svandt bort. Varme tårer slørede mit syn, så jeg ikke længere kunne se teksten i salmebogen. Jeg lukkede mine øjne og hviskede taknemligt: »Fader, tak fordi du førte mig tilbage til folden.« □

JEG ER MEDLEM AF KIRKEN. HVORFOR ER JEG SÅ ULYKKELIG?

FOTO: JAVIT BERS

Folk siger, at evangeliet gør os lykkelige. Jeg gør det, jeg skal, men til tider er jeg ulykkelig. Hvorfor?

Svarene er tænkt som en hjælp og vejledning, og er ikke udtryk for Kirkens lære.

VORES SVAR

Mange af de læsere, der svarede på spørgsmålet, bar vidnesbyrd om, at lykken ikke automatisk kommer til én, fordi man er medlem af Kirken. Den kommer af at udøve aktiv tro – såsom at være lydige mod budene, studere skrifterne, bede regelmæssigt og tjene andre.

Cynthia Beros Ecao fra University Hills Ward i Kaloocan Stav i

Filipinerne citerede Joseph Smith i sit svar: »Gud har planlagt vor lykke og alle sine skabningers lykke« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, side 308).

Profeten Joseph Smith har også sagt: »Lykke er formålet og hensigten med vores liv og vil blive det endelige resultat, dersom vi vandrer ad den vej, der fører dertil, og denne vej eller sti er dyd, oprigtighed, trofasthed, hellighed og efterlevelse af alle Guds bud og befalinger« (*Profeten*

Joseph Smiths lærdomme, side 306-307).

Men denne saliggørelsens store plan (se Alma 42:8) omfatter trængsler og sorg. Edward N. Reynoso fra Puerto Plata Distrikt i Den Dominikanske Republik Mission i Santiago bemærkede, at »trofast overholdelse af budene betyder ikke, at vores liv vil være fri for prøvelser eller lidelser. Lehi fortalte os, at prøvelser er en nødvendig del af vor himmelske Faders plan for vores lykke. Når vi overvinder dem med Herrens hjælp, styrkes vores tro og vores vidnesbyrd.«

Jesu Kristi evangelium skåner dig ikke altid fra sorger, men det hjælper dig til at hæve dig over dem. I bakspejlet vil det afsløres, at evangeliet hjalp dig til at udholde dine trængsler, og at du endog er blevet styrket, når du har holdt dig nær til Herren under prøvelserne. At have tro, som evangeliet opfordrer os til at have, vil sige, at man sætter sin lid til Jesus Kristus, uanset hvad der sker (se Ordspr 3:5).

Vil det overraske dig at høre, at til tider kan din indstilling afgøre, om du er lykkelig eller ej? En taknemlig indstilling for de velsignelser, som du allerede har modtaget, kan hjælpe dig til at klare mange af de storme, som livet sender imod dig (se Alma 26:6-8, 16). Tænk over Almas råd og løfte til sønnen Helaman:

»Rådfør dig med Herren i alle dine gerninger, og han vil vejlede dig

til det gode; ja, når du lægger dig om aftenen, da læg dig for Herren, så han kan våge over dig, medens du sover; og når du står op om morgenen, da lad dit hjerte være fuldt af taksigelse til Gud; dersom du gør det, skal du blive ophøjet på den yderste dag» (Alma 37:37)

Hvis det er noget, som du har magt til at ændre på, der gør dig ulykkelig, så gør noget ved det. Men lad dig ikke narre. Hvis du giver køb på evangeliets standarder for at blive mere populær blandt dine venner, så vil du ikke blive lykkelig. Du må forstå og arbejde på at opnå det, som vil gøre dig oprigtigt og evigt lykkelig. Forståelse, fred og glæde følger med et vidnesbyrd om Jesu Kristi evangelium, som ikke alene er en rettesnor for evigheden, men også for vores daglige liv.

LÆSERNES SVAR

Selvom jeg var blevet døbt, var jeg ikke lykkelig. Der gik seks år efter min dåb, før jeg indså, at jeg ikke var lykkelig, fordi jeg ikke havde mit eget vidnesbyrd. Da jeg begyndte at udøve større tro på Herren, lærte jeg at elske ham. Min patriarkalske velsignelse var også med til at udvirke nogle forandringer i mit liv, som gav mig den glæde, jeg havde savnet.

Stol på Herren og få dit eget vidnesbyrd. Hold budene. Hvis du gør det, vil du se dit liv ændre sig til det bedre.

Silvia Vinuеза,
Comité del
Pueblo Ward,
Quito Colón Stav i
Ecuador

At lære evangeliets principper på samme måde, som vi lærer et digt – det vil sige udelukkende at lære dem udenad – er blot at tro på Kristus. Men når vi forstår evangeliets sande formål og betydning, vil det medføre forandringer i vores liv. Derved bliver evangeliet en del af vores dagligdag og ved ofre, kærlighed og ydmyghed kan vi lære ægte glæde at kende.

Stanislao Tariffa,
Castellammare di Stabia Gren,
Rom Missionen i Italien

Nu hvor jeg er blevet ældre, har jeg erfaret, at lykken ikke bare kommer til folk. Lykken er afhængig af ens egne tanker og indsats. Vi må spørge os selv, hvor flittigt vi studerer skrifterne og beder om den hjælp, vi har brug for.

Song, Seon Ae,
Pusan On Cheon
Ward,
Pusan Stav i Korea

Hvordan kan et menneske, der kender Jesu Kristi lærdomme ikke være lykkelig? Tænk på alle dine

velsignelser: Du har venner. Du har ledere, der elsker dig. Du har løftet om en evig familie. Du nyder Frelserens kærlighed, han, der gav sit liv for, at dine synder kunne vaskes bort, hvis du vil omvende dig.

Du er medlem af Herrens kirke, der ledes af en profet, seer og åbenbarer. Og du har adgang til skrifterne og Kirkens tidsskrifter, der kan bringe Helligånden ind i dit liv.

Juliana Lavieri,
Freguesia Jacare Paguá Ward,
Rio de Janeiro Madureira Stav
i Brasilien

Af egen erfaring ved jeg, at barn-
dommens problemer og selve det at
blive voksen kan påvirke ens lykke.
Men jeg har også erfaret, at lykken
den er afhængig af vores omgivelser.
Den kommer indefra, når vi udvikler
tro på Jesus Kristus. Det kan tage tid
at forstå og erkende den kendsger-
ning.

I mellemtiden er det vigtigt at
være god mod andre og dig selv.

Marita Korpela,
Jyväskylä Ward,
Tampere Stav
i Finland

Her i missionsmarken har jeg lært
at gøre meget på eget initiativ og

ikke vente på, at andre skal fortælle mig, hvad jeg skal gøre. Vi må være som Frelseren, der frivilligt kom til jorden og betalte for vores synder. Selv om han led forfærdeligt, var han lykkelig, fordi han gjorde sin Faders vilje.

*Eldste Jorge Guevara,
Las Delicias Ward,
Sonsonate Stav i El Salvador*

Kort efter at jeg var blevet medlem af Kirken, begyndte jeg at føle mig ulykkelig. Jeg følte ikke længe glæde ved evangeliet. Men studium af skrifterne og bøn hjalp mig til at overvinde disse følelser. Nu nyder jeg at fortælle andre om evangeliet, fordi det gør mig så glad.

*Melinda R. Caballero,
Singapore 3. Gren,
Singapore Stav i
Singapore*

Hvis du vil være lykkelig, må du ransage skrifterne flittigt (se Alma 17:2). Husk på, at det ikke er det, vi får, der beriger vores liv, det er det, vi giver.

*Charles Rambolanson,
Antananarivo (Madagaskar) 2. Gren,
Durban Missionen i Sydafrika*

Når man vokser i evangeliet, lærer man »linie på linie og bud på bud« (L&P 98:12). Med tiden vil man komme til at forstå, at den eneste måde at opnå lykke på, er ved at

lære vor himmelske Fader og hans Søn Jesus Kristus at kende. Du kan blive arving til alt, hvad de har, hvis du vil holde budene og evangeliets ordnanser.

*Ana María Gordillo de Abadillo,
Santa Marta Ward,
Guatemala City Guatemala
Florida Stav*

At efterleve evangeliet er som at spise sund kost, der holder os fysisk sunde. Når vi gør alt det, som vor himmelske Fader ønsker, at vi skal gøre, vil vi holde os åndeligt sunde og lykkelige.

*Juliet A. Molleno,
Bayan Gren,
San Pablo Mission i Filippinerne*

Jeg blev døbt, da jeg var ti år gammel. I mange år følte jeg ikke den ægte glæde, som evangeliet lover os. Som tiden gik, forstod jeg, at jeg aldrig havde udviklet den tro, der skal til for at være lykkelig. Jeg havde ikke opnået den åndelige modenhed, der viser en, hvor vigtigt det, der hører Herren til, er.

Nu har jeg erkendt, at de lykkeligste stunder i mit liv er dem, hvor min liv er fokuseret på Jesu Kristi sande evangelium.

*Paola Matilde Flores,
Independencia Gren,
Salta Stav
i Argentina*

At være lykkelig er en vedvarende proces. Det er ikke en stilstand. Det er afhængigt af, hvor godt vi efterlever budene, og af, om vi arbejder os frem mod det mål, der hedder evigt liv.

*Kelly Carvalho Lopes,
Pampulha Ward,
Belo Horizonte Vest Stav i Brasilien*

Da jeg første gang hørte om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, gjorde jeg alt, hvad man forventede af mig. Siden da har jeg lært at gøre det, som Herren forventer af mig, fordi jeg har lyst til det.

Hvis du vil være lykkelig, må du efterleve budene og evangeliets principper, ikke bare fordi du skal, men også fordi du har lyst til det.

*Anneliese Gossenreiter,
Linz Gren,
Wien Missionen i Østrig*

*Du kan være med til at gøre denne
brevkasse endnu bedre ved at besvare
nedenstående spørgsmål. Send dit svar
senest den 1. juli 1997 til Stjernen,
Borups Allé 128, 1 th., 2000
Frederiksberg. Husk at skrive navn,
adresse, ward og stav. Du må gerne
vedlægge et foto af dig selv. Men det vil
ikke blive sendt tilbage.*

SPØRSMÅL: Der står i skrifterne, at vi skal ransage dem flittigt, men hvad vil det sige? Jeg læser i dem hver aften, men hvad er det, jeg skal søge efter? □

STJERNEN BØRNES TJERNEN

146. ÅRGANG

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

MAJ 1997

ÆLDSTE JEFFREY R. HOLLAND

DE TOLV APOSTLES KVORUM

Fra en samtale med Rebecca M. Taylor

Jeg har været bange mange gange i mit liv, men jeg er altid blevet velsignet og hjulpet i de tilfælde. Jeg tror, at alle børn oplever uhyggelige øjeblikke, og jeg vil gerne have, at I skal kunne føle jer trygge, når de situationer opstår.

Da jeg var en lille dreng på fem eller seks år, havde jeg en stærk oplevelse med bøn. Min bedstefar, som dengang ikke var så gammel, var meget syg. Han havde feber, var helt askegrå og næsten bevidstløs. Det var en krise for familien. Han lå i en seng, som var stillet op i hans dagligstue, og mange af familiens medlemmer, så vel som vores stavpatriark, knælede i en rundkreds omkring sengen og bad for ham.

Selvom jeg var det eneste barn i stuen, blev jeg bedt om at deltage i bønnekredsen. Deltagerne i kredsen skif-

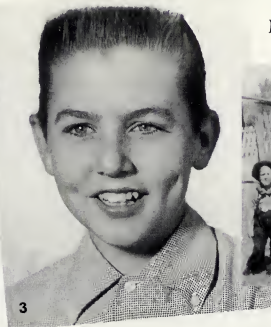
tedes til at bede højt. Så blev jeg, som den yngste, bedt om at bede til sidst. Jeg havde deltaget i familiebønner, bordbønner, aftenbønner og andre bønner, som børn kan bede, men jeg havde aldrig oplevet sådan en bøn før. Folk græd, og alle var nervøse og bekymrede. Det virkede meget betydningsfuldt, og det var også lidt skræmmende.

Som følge af disse bønner blev min bedstefar rask igen. Patriarken sagde senere, at han mente, at min bedstefar nok mest var blevet helbredt på grund af min bøn. Jeg har aldrig glemt den oplevelse. Fordi jeg var bange for at påtage mig ansvaret for at bede i den sammenhæng, antog bøn en dybere betydning for mig.

Børn, I kan gøre jeres bønner mere indholdsrig ved at forestille jer jeres himmelske Fader, mens I beder. Forestil jer, at han er der i værelset sammen med jer og tal til ham, sådan som I ville tale med en kærlig far. Det er også vigtigt, at I beder højt. Jeg tror, at ordene betyder mere for os, når vi siger dem højt, og det betyder også mere for Gud. Det er også godt at bede inde i sig selv, men I vil få meget ud af at høre jer selv fremsige bønnens ordlyd. Det vil hjælpe jer til at koncentrere jer bedre.

Jeg kan huske, at jeg hørte om Lehis drøm i Mormons Bog, da jeg var ret lille. Jeg kunne

1. Som syvårig – sikke en fangst! 2. Otte år gammel sammen med hundene Skipper og Chipper. 3. Cirka 12 år gammel. 4. Den syvårige Jeffrey (i midten); hans fætter Charles Dailey (til venstre); og hans bror Dennis er alle parat til den store Pionerdagsparade. 5. Templet i St. George.

forestille mig jernstangen, der førte hen til livets træ, og den uhyggelige tåge, som indhyllede stien, der førte op til træet. Jeg forstod, at hvis man holdt fast i jernstangen, så ville man ikke fare vild, uanset hvor mørkt det blev.

Jeg har flere gange haft den uhyggelige oplevelse at føle mig fortabt. Engang da jeg var lille, var jeg med mine forældre i Salt Lake City i Utah. Jeg havde aldrig før set sådan en stor by. Min mor, der troede, at jeg var sammen med min far, gik ind i en forretning. Min far, der troede, jeg var sammen med min mor, ventede udenfor, mens hun handlede. Men jeg fortsatte bare ned ad gaden. Inden jeg vidste af det, var jeg nået langt væk og kunne ikke se et eneste velkendt ansigt. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre. Jeg var lammet af rædsel. Mine forældre opdagede hurtigt, at jeg var væk, og det tog dem kun et øjeblik at finde mig.

Den oplevelse, og flere andre, hjalp mig til at forstå betydningen af jernstangen i Lehis drøm. Ligesom jernstangen hindrer folk i at fare vild, så længe de holder fast i den, vil også Guds ord hindre os i at fare vild. Så længe vi følger ham, altid stræber efter at gøre det rette – selvom vi til tider er forvirrede og ikke er helt sikre på, hvor vi er, eller hvor vi skal hen – og beder, så vil Gud hjælpe os og føre os tilbage til ham.

I nærheden af min families hjem i St. George i Utah var der en stor bakke, hvor jeg elskede at lege. En dag, hvor jeg legede derude sammen med min storebror Dennis, snublede jeg og faldt ind i en stikkende kaktus. Jeg havde kaktustorne over det hele – i mine sko, mine bukser og min skjorte. Fordi jeg var bange, og fordi det gjorde ondt, og jeg sad fast i alle de skarpe torne, begyndte jeg at vræle højlydt. Dennis prøvede at få mig fri ved at trække tornene ud, men det gjorde bare endnu mere ondt, og jeg begyndte at bløde. Til min overraskelse vendte Dennis sig pludselig om og løb ned ad bakken uden et ord. Jeg tænkte: *Det var da herligt.*

Lige nu hvor jeg har brug for ham, stikker han bare af. Jeg var bange for, at jeg skulle hænge på den kaktus resten af mit liv.

Men kort efter så jeg ham trække sin lille røde vogn op ad bakken. Han var løbet hjem efter den, og han trak den prustende og stønnende op ad bakken, så han kunne køre mig hjem i den.

På en måde var den kærlighed, som min bror viste mig den dag, mægtig til den kærlighed, som Frelseren har vist os. Jeg kunne ikke være kommet hjem uden min brors hjælp, ligesom vi ikke kan vende sikkert tilbage til vores himmelske hjem uden vor Frelser, Jesu Kristi uselviske og kærlige hjælp. Han betalte en vældig pris for at hjælpe os, en pris, der voldte ham smerte og lidelse. Men på grund af ham, stilles vores frygt, og vi kan opnå evigt liv.

Vor himmelske Fader og Jesus Kristus nærer en særlig kærlighed til børn. De vil altid høre jeres bønner og stille jeres frygt. Hvis I nogensinde bliver rigtig bange, så tænk på denne salme, der er skrevet af en mand, der boede i den samme by, som jeg boede i, da jeg var lille:

*Kære bam, din Gud er nær dig,
hvor du vandrer dag og nat,
og med velbehag han ser dig,
om du over dyd og ret.*

*Stol på Herren,
stol på Herren,
da er hjertet altid let.*

(Salmer og sange, nr. 44). □

6. Ældste Holland sammen med sin hustru Patricia.

7. Familien Holland i 1980: Matthew, søster Holland og David, ældste Holland og Mary Alice.

DÅB – MIN FØRSTE PAGT

Karen Ashton

»I ... ønsker at komme ind i Guds fold og kaldes hans folk og er villige til at bære hinandens byrder, så de bliver lette, ja, og er villige til at sørge med dem, der sørger og trøste dem, der har trost behov og stå som Guds vidner til alle tider, i alle ting og på alle steder, hvor I skulle befinde jer« (Mosiah 18:8-9)

En pagt er en ensidig aftale mellem vor himmelske Fader og hans børn. De pagter, som han indgår med sine børn er hellige.

Når han indgår pagter med os, sine børn, lover han os herlige velsignelser. Når vi indgår en pagt med ham, viser vi vores kærlighed til ham og lover at holde hans befalinger.

Dåbspagten er den første evangeliske ordinansepagt, som du indgår med din himmelske Fader. Når du indgår denne hellige pagt, viser du din kærlighed til ham. Du lover eller indgår pagt om, at du vil påtage dig Jesu Kristi navn, altid erindre ham, holde hans bud, bære vidnesbyrd om ham og elske og tjene ham ved at elske og tjene andre (se Mosiah 18:8-10; L&P 20:37).

Når du har indgået din dåbspagt ved at lade dig døbe, bliver du bekræftet som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige og får overdraget Helligåndens gave. Vor himmelske Fader velsigner dig altid med sin Ånd, når du overholder din dåbspagt. Hver søndag kan du forny denne pagt ved at modtage nadveren.

Instruktioner

Farvelæg billedet »Dåb – min første pagt« på side 5. Tag forsigtigt siden ud af hæftet. Udfyld de tomme felter

med dit navn og din dåbsdato eller det år, hvor du skal døbes. Hvis du allerede er blevet døbt, så skriv navnene på de præstedømmebærere, der døbte og bekræftede dig og nedskriv de løfter, som du og din himmelske Fader har afgivet til hinanden. Tegn et billede af dig selv eller lim et lille foto af dig selv ind i firkanten. Hæng plakaten op på dit værelse, eller læg den ind i din dagbog eller mindebog.

Forslag til fællestid

1. *Fremsig den femte trosartikel sammen med børnene.*

Fortæl dem, at Joseph Smith og Oliver Cowdery vidste, at det var nødvendigt at blive døbt, men de vidste ikke, hvem der havde myndighed til at døbe dem. Læs den første sætning af Joseph Smith – Historie 1:68.

Indbyd en præstedømmebærer til at fortælle om, hvordan Johannes Døber ordinerede Joseph Smith og Oliver Cowdery. Lad hvert af børnene tegne et billede af denne vigtige begivenhed. Foreslå børnene, at de skal fortælle deres familie denne historie og vise dem deres tegninger.

2. *Syng »Dåb« (Børnenes sangbog, nr. 54) og »Når jeg skal døbes« (Børnenes sangbog, nr. 53) Lad børnene fortælle, hvordan deres dåb både minder om og er forskellig fra Frelserens dåb. Fortæl om, hvad du føler for din egen dåb.*

3. *Indbyd et voksent medlem af wardet til at fortælle om sine følelser for sin dåb, eller bed biskoppen eller grenspræsidenten om at fortælle om dåbsinterviewet.*

4. *Andre historier om dåb er »Patricias pagt,« Børnestjernen, oktober 1994, side 4; »Et godt navn,« Børnestjernen, oktober 1995, side 10, og »En ny dag gryr,« Børnestjernen, maj 1997, side 10. □*

DÅB

Min første pagt

Mit navn

Min dåbsdag

Jeg blev døbt af _____

Jeg blev bekræftet af _____

Jeg lover: _____ Min himmelske Fader lover: _____

ÅNDEN GAV MIG MOD

Gbenga Onalaja

Da jeg var ni år gammel, var jeg den eneste mormon på en meget stor katolsk privatskole i Ibadan i Nigeria. En dag blev det bekendtgjort, at ærkebiskoppen fra Ibadan stift ville besøge vores skole, og alle var meget spændte. Han er en meget betydningsfuld person, og han foretager kun sådanne besøg en gang hvert fjerde år. Der blev gjort store forberedelser – skolen blev malet og udsmykket med blomster og balloner, græsset blev slået, og vi fik alle beskud på at tage vores fineste tøj på til lejligheden. Den dag, hvor besøget skulle finde sted, stod jeg to timer tidligere op end normalt for at gøre mig klar. Jeg glædede mig til at have min nye skoleuniform på, og jeg var ivrig efter at vise den til mine søskende, inden jeg gik i skole.

Klokken otte stod alle lærerne og eleverne og ventede på, at æresgæsten skulle ankomme. Da han havde hilst på os og sagt nogle få ord, spurgte han: »Hvem var Sankt Martha?« Der var helt stille i salen. Efter et par minutters ubehagelig stilhed, stillede han spørgsmålet to gange mere. Det var let at se, at ærkebiskoppen var skuffet over, at ingen kunne svare på hans spørgsmål.

Jeg var meget nervøs. Jeg var blevet forvirret, da han spurgte efter Sankt Martha, men jeg var sikker på, at jeg kendte det rigtige svar. Jeg havde hørt om Martha i Primary, men jeg var bange for at række hånden op, dels fordi jeg tilhørte et andet trossamfund og dels fordi jeg var meget genert. Jeg havde aldrig sagt ret meget til mine klassekammerater, og at besvare dette spørgsmål betød, at jeg skulle stille mig op foran flere end 1000 mennesker.

Men jeg tænkte på, hvordan jeg altid rejste mig i Kirken for at bære mit vidnesbyrd, og Ånden indgød mig det nødvendige mod. Inden jeg vidste af det, havde jeg rakt hånden i vejret, og jeg blev bedt om at svare. Jeg befandt mig snart efter oppe ved siden af ærkebiskoppen foran den største forsamling, jeg nogensinde havde set. Alle øjne var rettet mod mig. Alle ventede på mit svar. Mine ben rystede, mens jeg fortalte, at Martha var søster til Maria og Lazarus. Efter at jeg havde svaret, blev der helt stille igen. Så ændredes ærkebiskoppens ansigtsudtryk, og han bad mig om at fortælle noget mere. Jeg huskede historien fra Primary, og jeg fortalte ham om Jesu Kristi besøg hos Maria og Martha, og om hvordan han havde opvækket Lazarus fra de døde (se Luk 10:38-42 og Joh 11:20-45).

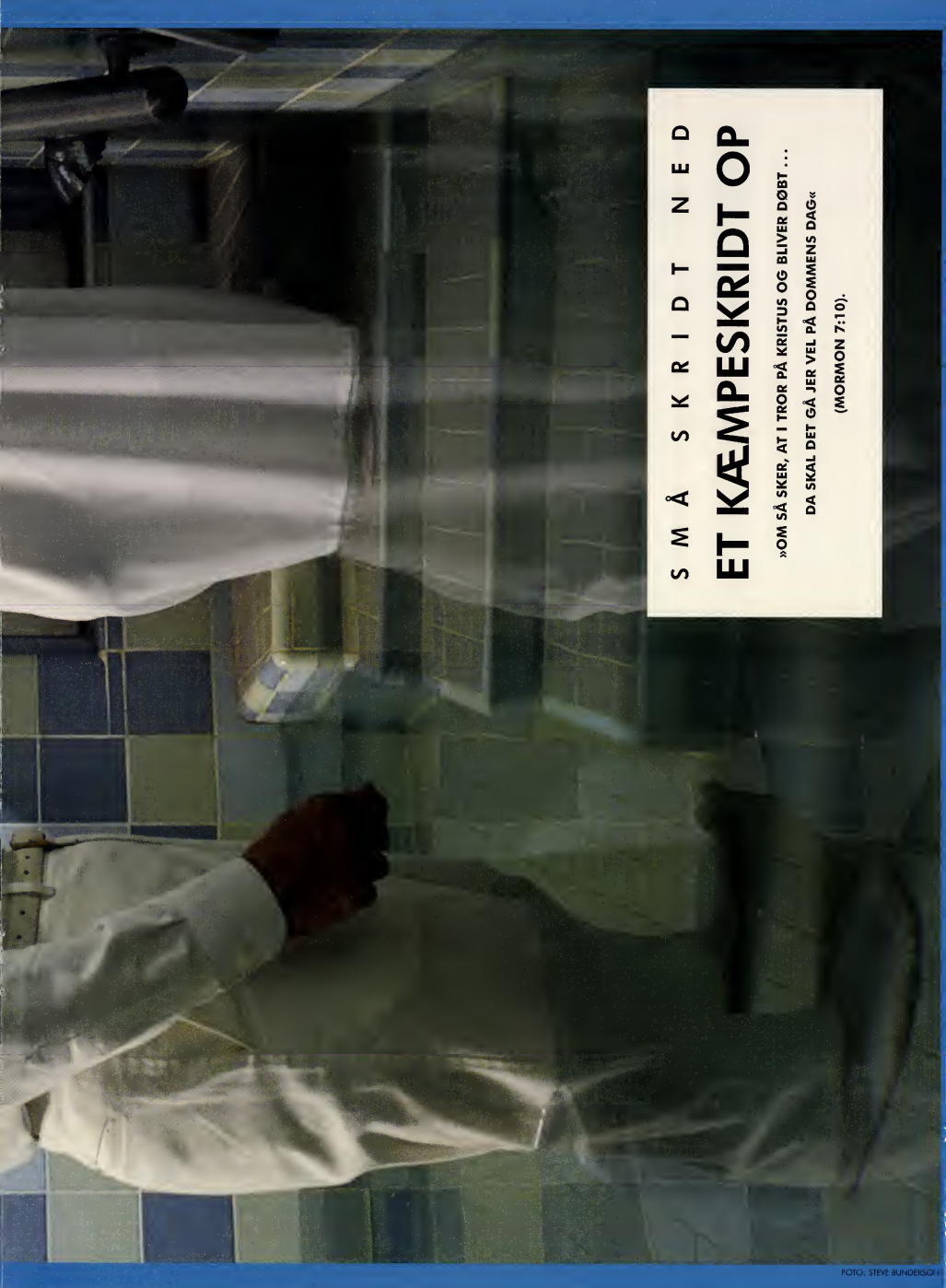
Ærkebiskoppen var meget imponeret over mit svar og bad alle om at klappe ad mig. Så tog han mig i hånden, gav mig et kram og spurgte mig, hvilken katolsk kirke jeg gik i. Jeg forklarede, at jeg var medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, og at jeg havde lært det hele i min primaryklasse. Han smilede og sagde: »Gbenga, du har gjort mig meget glad i dag. Jeg er stolt af dig, din kirke og dem, der har undervist dig. Uden dig, ville ingen have kunnet svare på mit spørgsmål, og så ville jeg være blevet meget skuffet.« Derpå gav han mig et stipendium til mit sidste skoleår. Det gjorde mig meget taknemlig for Kirken, min primarylærer, min familie og Guds Ånd, som vejledte mig.

Siden den dag har alle kaldt mig »stipendiedrengen.« Hver gang jeg hører det navn, vækker det gode minder og erindringer mig om, at jeg altid skal lytte til Åndens tilskyndelser. □

Gbenga, der her ses sammen med sin familie, huskede, hvad han havde lært i Primary og bar sit vidnesbyrd for en skare på mere end 1000 mennesker.

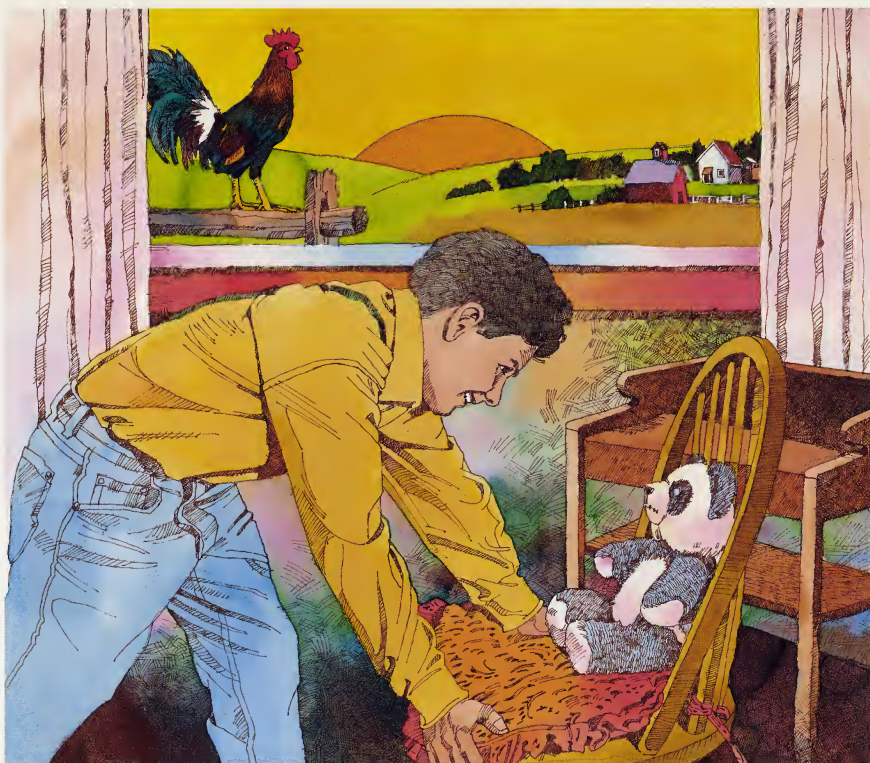
S M Å S K R I D T N E D

ET KÆMPESKRIDT OP

»OM SÅ SKER, AT I TROR PÅ KRISTUS OG BLIVER DØBT . . .

DA SKAL DET GÅ JER VEL PÅ DOMMENS DAG«

(MORMON 7:10).

ILLUSTRERET AF DICK BROWN

FIKTION

EN NY DAG GRYR

Ray Goldrup

dag begynder nøjagtig ligesom alle andre dage, tænkte den otte-årige Gorm, mens han tog sin bomulds-skjorte på og trak selerne på plads. Hvorfor føles den så anderledes? Hanen Gabriel galede som sædvanlig for at vække solen. Solen tittede ind gennem gardinerne og lyste på Stauning, Gorms gamle, slidte pandabjørn, der sad på en stol ved siden af sengen, som den plejede.

Men det hele virkede alligevel anderledes. På en eller anden måde lød Gabriels galen ikke så irriterende.

Lyset, der trængte ind gennem hans slidte gardiner syntes ... klarere. Og Staunings broderede smil syntes bredere end nogensinde. Han kiggede bamsen ind i øjnene og sagde: »Hvad sker der, Stauning?«

Gorm trak sine støvler på. Far var nok allerede ude i laden for at spænde arbejdshesten for ploven. Det var Gorms opgave at gå bagved og så sæden, en pligt, der i hans øjne ikke rangerede på højde med det at fiske eller spille kugler med Anders Clausen. Men nu syntes tanken om at skulle tilbringe hele dagen med at så sæd i

markens tørre muld slet ikke så slem. Faktisk opdagede han, at han glædede sig til det!

»Hvad sker der, Stauning?« gentog han, mens han stoppede skjorten ned i bukserne på vej ud af døren. Han stoppede op i sollyset, der kryb frem gennem skyggerne i værelset. »I det mindste er det da koldt til morgen, sådan som det skal være;« sagde han til den gamle bjørn. »Bortset fra,« tilføjede han, »at i dag har jeg ikke lyst til bare at blive liggende under dynen som jeg normalt har.« Han kiggede på sig selv i det lille spejl. »Tja, det er godt nok mig. Det er bare alt det andet, der er forandret.« Han kløede sig i håret. »Måske drømmer jeg eller sådan noget, Stauning.« Han kneb sig selv i armen. »Nej, jeg er vågen.«

Gorm skyndte sig at spise de to æg, bollen og det glas gedemælk, som mor havde stillet frem til ham. Han hadede gedemælk, men i dag syntes det lettere at få ned.

Mor vendte sig fra smørkærnen og så på sin søn. »Er der noget i vejen, Gorm?«

»Mor, føler du dig anderledes i dag, end du gjorde i går?«

»Hvordan anderledes?«

»Bare helt ... anderledes.«

»Næ, det kan jeg egentlig ikke påstå. Hvorfor?«

»Det er svært at forklare. Jeg fatter det ikke rigtig selv.« Han stillede sit tomme glas på bordet og løb ud af døren.

Mor kiggede efter ham, mens han gik over gårdspladsen ud til den store mark. Så smilede hun, trak på skuldrene og vendte sig mod smørkærnen igen.

Mens Gorm gik bag sin far og hældte frø i de nypløjede furer, kiggede han hen på det gamle fugleskræmsel, der stod i nærheden. Han havde set det tusind gange før. Det så ud som det plejede – en stråmand klædt i laser tøj. Men hvorfor virkede det så, som om Gorm så det for første gang? »Kan du se noget forandret ved stråmanden, far?«

Far kiggede hen på den lasede, livløse skikkelse. »Ja,« svarede han muntert, mens han kneb øjnene sammen under sin bredskyggede hat, »nu du siger det, min dreng.«

»Mener du det, far?« udbød Gorm. »Jeg var begyndt at tro, at jeg var den eneste, der ...«

»Nej, nej,« afbrød den høje bonde med de mørke, leende øjne drillende. »Den ser mindst en dag ældre ud.« Han lo.

Gorm sukkede. »Det var ikke det, jeg mente, far. Kan vi tale lidt sammen?«

Far kiggede på sin søn og standsede ploven. »Torsten trænger vel til et lille hvil.« Han klappede den store hest og satte sig ned. »Hvad er der, min dreng?«

»Jeg ville ønske, jeg vidste, hvordan jeg skulle forklare det, far.«

»Er der noget galt?«

»Nej, far. Jeg forstår det bare ikke.«

Far så lettet ud. Han tog sin hat af og kløede sig i håret. »Du spurgte mig for lidt siden, om jeg havde bemærket noget anderledes ved fugleskræmslet ...«

»Det er ikke bare stråmanden, far,« afbrød Gorm.

»Det er det hele.«

»Hvad er der med det hele, Gorm?«

»Det er, som om jeg føler og ser og smager og lugter og hører alting for første gang. Det er, som om jeg er et helt nyt menneske eller sådan noget. Himlen ser mere blå ud. Fugleskræmslet ser mere ... interessant ud.« Han tog en håndfuld jord op og lod den sive ud mellem fingrene. »Selv jorden føles dejlig. Hvad er der i vejen med mig?«

Fars øjne blev fugtige. »Jeg kan huske, da jeg havde det på samme måde.«

»Hvornår var det, far?«

Far kiggede ud over marken mod det tidlige morgengry, som oplyste bjergene. »Den dag, jeg blev døbt.« Han kiggede på sin søn. »Jeg følte, at jeg var blevet født påny, ligesom dig.«

»Jeg blev jo døbt i aftes,« sagde Gorm stille, mens hans øjne blev så runde som solen, der stod over bjergene.

»Ja,« sagde hans far stille, »og du sagde, at alt føltes anderledes, da du vågnede i morges.«

»Vil det føles sådan hver eneste morgen, nu hvor jeg er blevet døbt?«

»Nej,« svarede far. »Ikke hver eneste morgen.«

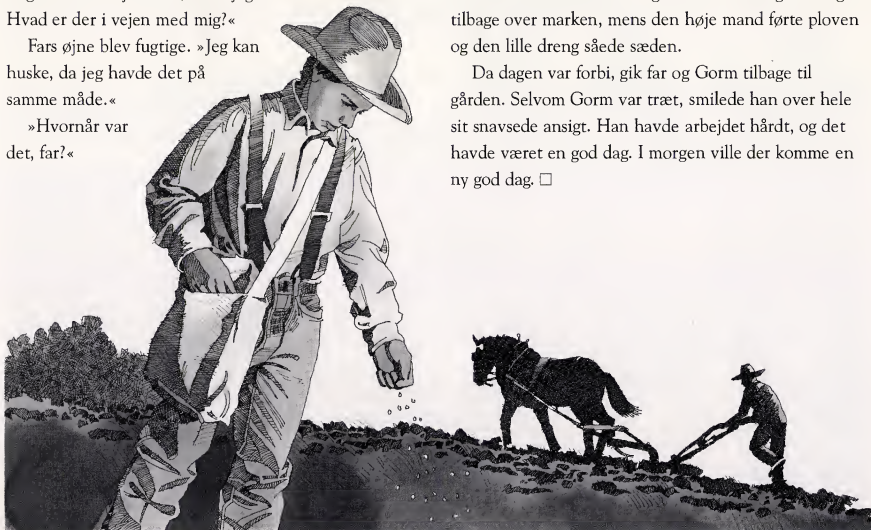
En tåre gled ned over drengens snavsede kind. »Jeg vil ikke have, at den følelse skal forsvinde. Aldrig.«

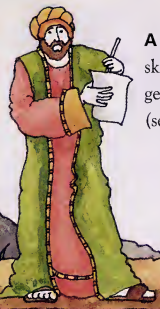
»Du lovede din himmelske Fader nogle vigtige ting, da du blev døbt, og han lovede dig noget. Vær trofast mod de løfter, min dreng, så vil dit liv altid være dejligt, lyst og levende. Det er ligesom marken. Jo mere vi arbejder, desto større og bedre og smukkere bliver høsten. Vi kan ikke bare sidde med hænderne i skødet og regne med, at kornet vil vokse op i himlen, vel?«

»Nej, det kan vi ikke.«

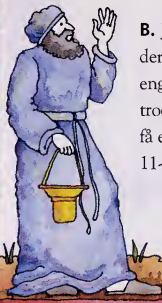
De to fortsatte deres langsomme vandring frem og tilbage over marken, mens den høje mand førte ploven og den lille dreng såede sæden.

Da dagen var forbi, gik far og Gorm tilbage til gården. Selvom Gorm var træt, smilede han over hele sit snavsede ansigt. Han havde arbejdet hårdt, og det havde været en god dag. I morgen ville der komme en ny god dag. □

A. En læge, der skrev et af evangelierne (se Kol 4:14).

B. Johannes Døbers far, der blev gjort stum af engel, fordi han ikke troede på, at han ville få en søn (se Luk 1:5-7, 11-13, 18-22, 57-64).

C. Forfulgte Kirken, ændrede navn fra Saulus (se ApG 8:3; 13:9).

D. Jesu Kristi mor (se Luk 1:30-31).

BARE FOR SJOV

FOLK FRA DET NYE TESTAMENTE

Janet Peterson

Sæt personen sammen med beskrivelsen. Og læs så skriftstedshenvisningerne, for at se om du har svaret rigtigt.

1. Johannes Døber
2. Lazarus
3. Lukas
4. Stefanus
5. Zakarias
6. Josef
7. Paulus
8. Maria
9. Peter
10. Maria Magdalene

E. Blev opvækket fra de døde af Jesus Kristus; var bror til Maria og Martha (se Joh 11:1-3, 11-14, 38-40, 43-44).

F. Blev stenet til døde for sit vidnesbyrd om Jesus Kristus (se ApG 6:8-9, 7:55-59).

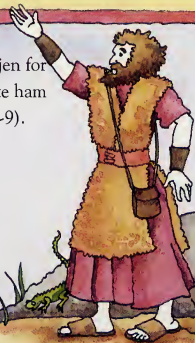
G. Den første, der så den opstandne Kristus (se Mark 16:9).

H. Erklærede, at Jesus er Kristus; helbredte en mand i Jesu navn (se Matt 16:13-16; ApG 3:1-8).

I. Banede vejen for Jesus og døbte ham (se Mark 1:2-9).

J. Marias mand, der var tømrer (se Matt 1:16; 13:53-55).

E T H U S

Sherrie Johnson

I 1836 indviede Joseph Smith i Kirtland i staten Ohio det første tempel i de sidste dage, så »Menneskesønnen kunne have et sted, hvor han kunne åbenbare sig for sit folk« (L&P 109:5).

Tempelbyggeriet var begyndt allerede den 5. juni 1833. I de næste tre år udholdt de hellige mange trængsler og prøvelser for at kunne bygge et hus til Herren.

De fleste af de hellige havde kun få ejendele og meget få penge. Men alle raske mænd arbejdede på templet én dag om ugen. De arbejdede ude i stenbruddet, hvor de udhuggede sandsten til templets mure. De arbejdede som tømrere, malere og kuske og meget andet. Somme tider arbejdede op til hundrede mænd på templet ad gangen. Kvinderne spandt garn, strikkede, vævede og syede forhæng og tæpper. De lavede også tøj og mad til arbejderne. Alle havde travlt.

Men det var ikke blot de helliges tid og talenter, som Herren krævede. Den store bygning på tre etager kostede mellem 40.000 og 60.000 dollars, hvilket var en enorm formue på det tidspunkt, hvor gen-

ELIAS OVERDAGER NØGLERNE TIL DEN EVIGE FAMILIE, AF GARY E. SMITH

T I L H E R R E N

nemsnitsarbejderen tjente mellem en og to dollars om dagen. Mange af de hellige gav næsten alt, hvad de ejede til tempelbyggeriet.

Nogle mennesker i området var imod tempelbyggeriet. Pøblen kom om natten for at ødelægge de hellige arbejde og stjæle værktøj og forsyninger. Derfor måtte mændene holde vagt om natten.

Da templet var færdigt, var det den smukkeste bygning i miles omkreds. Indenfor var der to udskårne trapper og smukke trægelændere. Men templet i Kirtland vil ikke blive husket for sin skønhed, men for de vidunderlige begivenheder, som fandt sted der.

Søndag den 27. marts 1836 kom mange hundrede sidste dages hellige til Kirtland for at overvære indvielsen. Dørene blev åbnet klokken otte om morgenen og tusind mennesker gik indenfor. Flere hundrede andre, som også havde arbejdet på og ydet ofre for templet, måtte blive udenfor. Da Joseph Smith så deres skuffede ansigter, besluttede han at gentage indvielsesceremonien om torsdagen.

Koret indledte mødet, og derefter talte præsident Sidney Rigdon i to og en halv time. Efter en kort pause blev Kirkens ledere opretholdt. Derefter bad profeten ind-

vielsesbønnen, som han havde modtaget ved åbenbaring. Denne bøn findes nu som afsnit 109 i Lære og Pagter. Efter bønnen sang koret »Guds Ånd som en ild,« der var blevet skrevet specielt til lejligheden.

Forsamlingen afsluttede det syv timer lange møde med at rejse sig og fremsige det hellige Hosianna-råb. Søster Eliza R. Snow sagde, at det blev givet »med en sådan kraft, at det næsten syntes at få taget til at løfte sig.«

Den aften mødtes over 400 præstedømmebærere atter i templet, og mens ældste George A. Smith talte, »hørtes en lyd som en susende vind, der fyldte templet, og hele forsamlingen rejste sig på én gang som løftet af en usynlig kraft.« Mange medlemmer begyndte at tale i tunger og profetere. Andre så vidunderlige synere af blandt andet engle, som fyldte templet.

De folk, som boede i nærheden, hørte også lyden og løb ud for at se, hvad der skete. Da de nærmede sig, så de en ildsøjle, der hvilede på templet, engle, der svævede over templet, og de hørte himmelsk sang.

Der fandt mange andre åndelige tilkendegivelser sted i templet det år. Prescinda Huntington beskrev, hvordan en lille pige ban-

kede på hendes dør under et møde og råbte: »De holder møde oppe på taget!« Prescinda kiggede ud og så engle, der vandrede frem og tilbage oven på templet. Mange børn i Kirtland så engle og huskede det vidunderlige syn hele deres liv.

En uge efter den første indvielse, nemlig påskesøndag den 3. april 1836, sænkede Joseph Smith og Oliver Cowdery forhængen omkring talerstolen i templet, så de kunne bede. Da de havde bedt deres bøn, så de Herren stå på talerstolen. »Hans øjne var som en ildslue, hans hår var hvidt som nyfalden sne, og hans ansigt overgik solen i klarhed. Hans røst lød som store vandes brusen« (L&P 110:3). Jesus fortalte Joseph og Oliver, at han havde godtaget templet, og at han i sit hus ville »vise mig for mine tjenere og tale til dem med min egen røst, dersom

HIMMELNS HERLIGHED, AF GARY E. SMITH

mit folk vil holde mine bud og ikke besmitte dette hellige hus« (L&P 110:8).

Efter dette syn viste Moses, Elias og profeten Elias sig og overdrog Joseph og Oliver de nødvendige nøgler til at udføre Herrens værk her på jorden. Blandt disse nøgler var magten

til at besejle ægtemænd til deres hustruer og børn til deres forældre i al evighed.

Det var en tid med rige velsignelser. Selvom templet kun var i brug i få år, før de hellige blev drevet ud af Kirtland, så var det hver eneste dol-lar, hvert eneste minuts arbejde og hver eneste trængsel værd, fordi

Herren i sandhed havde vist sig for sit folk. □

Artiklen bygger på oplysninger fra History of the Church, 2:428; Joseph Smith's Kirtland, af Karl Rick Anderson, side 177; og Eliza R. Snow, an Immortal: Selected Writings of Eliza R. Snow, af Nicholas G. Morgan sen., side 62.

JESUS KRISTUS VISER SIG FOR JOSEPH SMITH OG OLIVER COWDERY I TEMPLET I KIRTLAND, AF GARY E. SMITH

VI KAN VIDE, AT HAN ER TIL

»Nogle er det givet gennem den Helligånd at vide, at Jesus Kristus er Guds Søn« (L&P 46:13).

Evangeliets første grundsætning er tro på Herren Jesus Kristus. Denne tro er ikke blot en overbevisning, men et sikkert vidnesbyrd fra Helligånden om, at Jesus bogstaveligt er Guds Søn og vor Frelser. At have sådan et vidnesbyrd er den vigtigste af Åndens gaver, som Herren opfordrer os til oprigtigt at søge.

HVORDAN OPNÅR VI ET VIDNESBYRD OM JESUS KRISTUS?

Det at søge et vidnesbyrd om Frelseren omfatter både at bede og handle. Præsident Gordon B. Hinckley bemærker: »Herren gav os opskriften, da han sagde: 'Den, som vil gøre (Faderens vilje), skal erkende, om min lære er fra Gud, eller om jeg taler af mig selv' (Joh 7:17).

Det kræver studium af Guds ord. Det kræver bøn og ivrig søgen efter al sandheds kilde. Det kræver efterlevelse af evangeliet ... og overholdelse af dets lærdomme. Jeg tøver ikke med at love, fordi jeg af egen erfaring ved, at alt dette vil ved Helligåndens kraft medføre en overbevisning, et vidnesbyrd og en sikker viden« (Stjemen, oktober 1995, side 2-7).

Det at opnå et vidnesbyrd er ikke en enestående begivenhed, men en proces. Når et menneske har opnået et vidnesbyrd om Kristi guddommelighed, vil fortsat studium, lydighed og tjeneste styrke den overbevisning.

»HERREN ER MIT LYS OG MIN FRELSE« (SL 27:1).

I 1945 fik Cynthia Mallory en sommertjans på et feriested i det sydlige Utah for at tjene penge til sit tredje studieår. Flere af hendes kolleger, der også var studerende, var medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Da de inviterede hende til at deltage i en ugentlig studiekreds, tog Cynthia, der ikke var medlem af Kirken, imod tilbudet, fordi hun havde ladet sit åndelige liv vige for andre ting i de år, hvor hun havde været væk hjemmefra. Det var en lille

gruppe, der ledtes af en seminarlærer, der havde et sommerjob som chauffør på en turistbus.

Hun lyttede til samtalerne og var meget fascineret af dem, men havde ikke til hensigt at skifte tro – før de begyndte at tale om Helligånden. Cynthia gik ud til en vidtstrakt plæne i nærheden af hotellet for at afprøve løftet om, at hun ville modtage et svar gennem Helligånden, hvis hun i Jesu Kristi navn ville bede Faderen om at vise hende sandheden. Det var mørkt, men lyset fra hotellet fik hende til at føle sig tryk, mens hun knelede i skyggerne for at bede. Svaret kom ganske tydeligt: Det, hun havde hørt om Jesus Kristus, var sandt!

Fra det øjeblik ændredes Cyntias liv. Hun vidste, hvad hun skulle gøre: Hun ville lade sig døbe. Hun var begejstret over at vide, at hun med en uset hånds vejledning havde truffet sin første uafhængige beslutning. Da hun fornemmede Frelserens anerkendelse og kærlighed, besluttede hun at holde hans bud.

Den dag i dag er Cynthia trofast mod Herren og hans evangelium. Hendes vidnesbyrd, der styrkes af Helligånden, er en stadig kilde til glæde.

- Hvordan kan vi øge og styrke vores vidnesbyrd om Jesus Kristus?
- Hvordan påvirker det din hverdag at vide, hvem Herren er? □

ILLUSTRERET AF SHERI LYNN BOYER DOTY

»Hjælp mig med at hjælpe Ruth«

Ruth Harris Swaner
ILLUSTRERET AF DAVID LINN

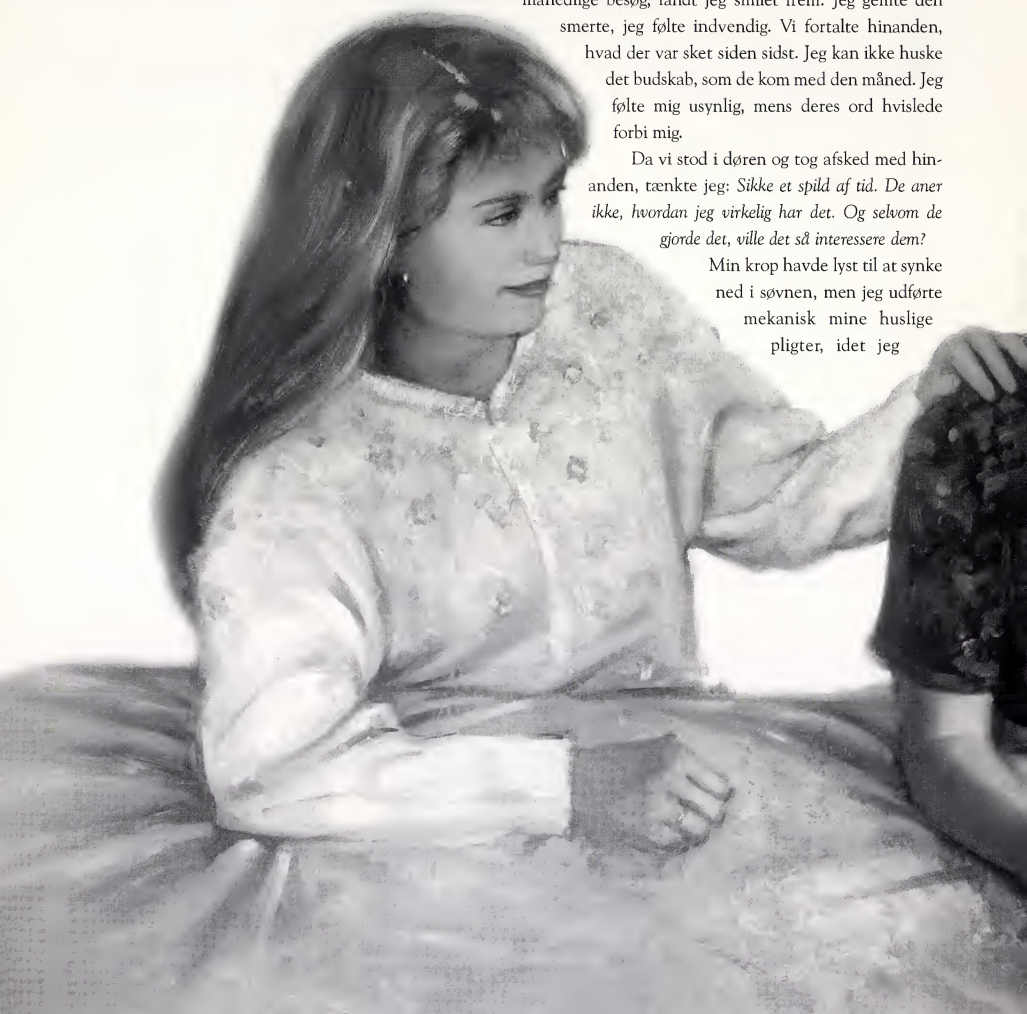
Jeg følte mig åndeligt lammet. Jeg spekulerede på, om Herren stadig holdt af mig eller om han virkelig elskede mig. Min himmelske Fader syntes så langt borte.

Jeg lod mig overvælde af mine børns endeløse krav, af mine ansvar i Kirken og af min hårdtarbejdende mands fravær. Han var ofte væk, når jeg havde allermost brug for ham. Alle de mange krav gjorde, at jeg følte mig utilfreds og overvældet.

Men da mine besøglærere kom forbi på deres månedlige besøg, fandt jeg smilet frem. Jeg gemte den smerte, jeg følte indvendig. Vi fortalte hinanden, hvad der var sket siden sidst. Jeg kan ikke huske det budskab, som de kom med den måned. Jeg følte mig usynlig, mens deres ord hvislede forbi mig.

Da vi stod i døren og tog afsked med hinanden, tænkte jeg: *Sikke et spild af tid. De aner ikke, hvordan jeg virkelig har det. Og selvom de gjorde det, ville det så interessere dem?*

Min krop havde lyst til at synke ned i søvnen, men jeg udførte mekanisk mine huslige pligter, idet jeg

ikke forventede flere afbrydelser i den daglige trumme- rum. Jeg blev derfor overrasket, da det et par timer senere ringede på døren.

Det var Julie, den yngste af mine besøgs lærerinder. Hun trådte indenfor, greb begge mine hænder og spurgte, om der var et sted, hvor vi kunne bede.

Jeg var ikke helt klar over, hvad det var, hun spurgte mig om, så jeg spurgte: »Hvorfor er du kommet tilbage, Julie?»

Hun sagde kærligt: »Da jeg kom hjem i dag, kunne jeg ikke få dig ud af mine tanker. Da vi var her før, så jeg fortvivlelsen i dine øjne.

Og lige meget hvad jeg foretog mig, da jeg kom hjem, blev jeg afbrudt af tanker om dig. Til sidst stoppede jeg op og knælede ned for at bede.

Jeg sagde: 'Herre, hjælp mig med at hjælpe Ruth.' Det slog mig, at det svar jeg søgte, havde at gøre med det, som jeg gjorde netop da:

At bede til vor himmelske Fader.«

Jeg stod helt tavs, mens Julie forklarede mig det hele. Med tårer i øjnene fastslog hun: »Ruth, jeg følte mig tilskyndet af Ånden til at vende tilbage i dag. Jeg ved, at du har problemer med at bede, og jeg ved, at du ikke føler dig elsket af din himmelske Fader.« Hendes ord fangede min opmærksomhed. Jeg kunne ikke benægte sandheden af hendes udtalelse.

»Er det et sted, hvor vi kan bede?» gentog hun.

»Ja, det er der vel,« stammede jeg.

Da vi gik ind i et andet værelse, sagde hun: »Ruth, jeg vil gerne bede en bøn, og bagefter skal du bede.«

Jeg afbrød hende: »Åh nej – ikke mig!« Jeg fortalte hende, at jeg ikke troede, at min himmelske Fader ville lytte til mig, og at jeg ikke følte, jeg kunne bede ham om noget mere. Men Julie faldt ned på knæ. Vi knælede side om side.

Hun sagde: »Stil ham bare det ene spørgsmål: 'Elsker du mig?'« Så begyndte Julie at bede. Hendes særlige bøn for mig blødgjorde mit hjerte. Den dejlige ånd, som fyldte mit hjerte, undertrykte min vrede og frustration.

Jeg forstod, at vor himmelske Fader var nær, og at han ventede.

Da Julie havde afsluttet sin bøn, sagde hun: »Nu er det din tur, Ruth.«

Stilheden sænkede sig over lokalet, og de næste sekunder føltes som timer, før ordene kom. »Himmelske Fader,« begyndte jeg langt om længe, »elsker du mig?« Tårerne fik frit løb, mens jeg stillede spørgsmålet. Kort efter kom mit svar, det dannede sig i mit smertende hjertes indre: »Du behøver ikke at spørge om det, som du allerede ved.« Det var tydeligt og klart.

De ord, »som du allerede ved,« kom til mig med varme og kærlighed. De fyldte en tom plads i mit hjerte, og jeg begyndte at trække på alle de sandheder, som jeg var blevet belært om gennem hele mit liv. I det øjeblik huskede jeg påny de mange måder, hvorpå Herren viser mig sin kærlighed. Hans kærlighed havde hele tiden været der.

Lige siden det øjeblik, hvor jeg atter følte Guds kærlighed, har jeg fået større taknemlighed for hans Søn, Jesus Kristus, og andre, der har viderebragt hans kærlighed. Jeg er især taknemlig for Julie og har siden da prøvet at være den, der ligesom hende kan bringe Frelserens kærlighed til andre, der har særlig behov for den. □

EN HALV-PENNY OG EN PERLE

Jerry Borrowman

John Borrowmans arv – en halv-penny – står som en erindring om de ofre, som mange medlemmer må yde, når de tager imod evangeliet.

I foråret 1840 underviste sidste dages hellige missionærer i Lanark County i Ontario i Canada den 24-årige John Borrowman i Jesu Kristi evangelium. Han vidste, at det var sandt, så snart han hørte det. Men med vidnesbyrdet fulgte det første af de mange ofre, som han måtte yde for evangeliet.

John spurgte sin far til råds med hensyn til at blive medlem af Kirken. William Borrowman var urokkelig i sin beslutning om at hindre sønnen i at blive døbt. Da de havde drøftet sagen i to dage, sagde William, at hvis John valgte at slutte sig til de sidste dages hellige, så ville han miste sin arv – slægtsgården. Som den ældste levende søn var John den retmæssige arving til den gård, hvor han havde arbejdet side om side med sin familie gennem hele sit liv. Men hvad der var værre end det, John vidste, at han ville miste sin fars venskab – hvilket var en forfærdelig tanke for en ung mand på 24, der elskede sin familie.

Men selv da John var stillet over for denne vanskelige beslutning, forblev han begejstret for sin nye tro. I hans øjne var evangeliets lys brudt frem over verden som et dagry, der viste, at alle mennesker kunne opnå frelse. Så trods den sorg han følte over sin fars modstand og tabet af den værdifulde arv, blev John døbt den 7. juni 1840. Ligesom købmanden i Matt 13:45-46, der solgte alt, hvad han ejede, for at købe den kostbare perle, gav John afkald på alt, hvad han havde for at blive medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Han flyttede ind hos en af sine ældre søstre og hendes familie og boede der indtil 1843, hvor han emigrerede til Nauvoo i Illinois for at slutte sig til de hellige.

MISSIONERING OG UDVANDRING

Mens John boede i Nauvoo, arbejdede han som tømrer på templet. Da han blev kaldet på en mission til Canada, begyndte han og hans kammerat, James Park, at forkynde evangeliet i den lille nybyggerby Brooke i Kent County i Ontario. Folk tog med begejstring imod evangeliets budskab, og med tiden blev 250 mennesker døbt.

Missionærerne opfordrede de nye medlemmer til at rejse til Nauvoo. Og i foråret 1845 gjorde de nye hellige

NEDERST TIL VENSTRE: MONTEN ER VENLIGST LIDJANT AF KIRKENS MUSEUM FØR DE SIDSTE DAGES HELLIGES KUNST OG HISTORIE.
TIL VENSTRE: KORT © NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY; HEROVER: MORMONBATALJONEN, AF GEORGE M. OTTINGER

vogne og forspand parat til rejsen. Den sti, der førte bort fra deres lille by, var ikke meget mere end et slædespor, så de hellige begyndte at fælde træer og rydde en vej. De nye medlemmers iver efter at rejse til Nauvoo var så stærk, at den forbedrede vej fik navnet Nauvoo Road, et navn, der hænger ved den dag i dag.

Den lille gruppe hellige nåede til Nauvoo midt under den hektiske indsats for at fuldføre templet. Det stod snart klart, at pøblen aldrig ville lade de hellige få lov til at bo i fred der. Da templet var ved at være fuldført, modtog mange af de hellige deres begavelse, og i februar 1846 satte de over Mississippifloden for at søge ly i Iowa.

TJENESTE I BATALJONEN

I Council Bluffs i 1846 anmodede den amerikanske regering præsident Brigham Young om 500 mænd, der skulle danne en bataljon, der skulle rejse til Californien for at yde beskyttelse der under krigen mod Mexico. John Borrowman tog imod kaldet og lod sig indrullere som menig i B-kompagniet. Ved en afskedshøjtidelighed proferede præsident Young, at mændene i bataljonen aldrig ville komme i kamp mod fjenden – en profeti, der viste sig at holde stik, selvom den syntes at have alle odds imod

I 1846 drog John Borrowman med Mormonbataljonen på dens 3300 kilometer lange vandring fra Iowa til Californien.

sig. Men mændene havde mange trængsler. Den største prøvelse var nok bjergkæderne, der ikke bød på meget vand eller føde. Men trods disse trængsler, fulgte de trofast og tappert deres ledere. Som profeteret kom de aldrig i kamp mod en menneskelig fjende, skønt de stødte på en flok bissende bøfler og kaldte episoden for »Okseslaget.«

Deres forsyninger var helt utilstrækkelige, og de lidende og tørstige mænd huggede en smal passage (til tider blot en tomme bredere end vognene), mens de bevægede sig op gennem de golde bjergslugter. Det var en herlig dag, da de endelig fandt vej ud på de grønne skrånninger, hvorfra de fik deres første glimt af Stillehavet.

Men så skete der noget uheldigt for John Borrowman – på grund af udmattelse faldt han i søvn på sin vagt. Han døde bare nogle få minutter, men en årvågen sergent meldte ham. I krigstid er det en forseelse, som kan straffes med døden. Mormonsoldaterne var underlagt deres militære ledere og hærens love, og John blev straks fængslet. De næste par uger læste han

RIJNING AF JOSEPH A. F. EVERETT, VÆGHMALERI I TEMPLET I IDAHO FALLS, COPYRIGHT BY THE CORPORATION OF THE PRESIDENT, THE CHURCH OF JESUS CHRIST OF LATTER-DAY SAINTS, MÅ IKKE GENGAVES UDEN TILLADELSE.

i en vens eksemplar af Mormons Bog, hvilket indgød ham stor trøst.

Da John var blevet løsladt, blev det afgjort, at hans løsladelse havde været en fejltagelse, og han måtte modvilligt gå i fængsel igen. Han skrev i sin dagbog, at han var ensom og utilpas, for »jeg har ikke noget sengetøj ... udover mit tæppe og et klamt stengulv at ligge på« (Journal of John Borrowman, 1846-1860, Kirkens historiske afdeling, mikrofilm nr. 22). Da hans sag kom for retten, blev han idømt endnu tre dages indespærring, heraf tre timer hver dag i en celle, og der ville blive tilbageholdt tre dollars af hans hyre. Selvom han var taknemlig for, at hans liv var blevet skånet, syntes han alligevel, at det var en tung byrde, og han bad Herren om at lette den. Hans udfrielse kom på en usædvanlig måde. Da obersten hørte om rettens dom, blev han rasende, fordi han følte, at den var for mild. Men han kunne ikke omstøde den. Derfor nægtede han at håndhæve den, fordi han sagde, at det var bedre ikke at straffe manden, end at give ham en straf, der var så mild. John antog dette som et svar på sine oprigtige bønner.

NEJ TIL GULDET

Da John blev hjemsendt fra Mormonbataljonen, solg-

te han sin hest og købte billet til et skib til San Francisco i Californien. Da han nåede frem dertil, mødte han en lille gruppe hellige, som hjalp ham med at finde et job til to dollars om dagen. Da John havde arbejdet i flere måneder, begyndte han rejsen østpå for at mødes med de hellige i Saltsødalen. I nærheden af Sacramento hørte han, at nogle af de øvrige medlemmer af bataljonen arbejdede på et sted, der kaldtes Sutter's Mill, hvor der var blevet fundet guld. Og så blev John guldgraver. Han skrev i sin dagbog, at han vaskede guld til en værdi af mellem 25 og 60 dollars hver dag – en formue i forhold til det, han havde tjent som daglejer.

Men da Brigham Young kaldte bataljonens medlemmer hjem til Salt Lake City, forlod John og hans kammerater straks deres lukrative karriere som guldgravere og begyndte den slidsomme rejse gennem Sierra Nevada-bjergene til Saltsødalen. Da John nåede frem, blev han tildelt en jordlod uden for byen, som han straks gik i gang med at bygge en smuk gård på.

John skriver meget prosaisk om sit bryllup i dagbogen under den 22. januar 1849: »Jeg har ikke fundet det nødvendigt at skrive noget siden den anden i denne måned ... siden den dato har jeg haft travlt med at skaffe det nødvendige til en husholdning. Om aftenen den niende blev jeg gift og flyttede ind i et lille hus, der tilhører bror

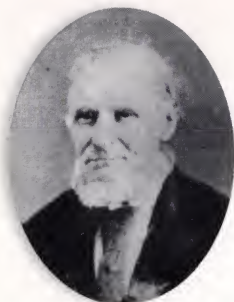

FOTO AF DAGBØGERNE: WEIDEN ANDERSEN

I 1853 blev John og Agnes Borrowman og deres fem børn kaldet til at forlade deres blomstrende gård i Salt Lake City og være med til at kolonisere byen Nephi. John skrev om denne og andre tildragelser i sine dagbøger.

Turbit, hvor jeg nu bor sammen med min hustru« (Journal of John Borrowman).

FAMILIEN YDER OFRE FOR BOSÆTTELSEN

Med tiden blev John og hans hustru, Agnes Park, velsignet med fem børn. I 1853 forlod familien Borrowman deres blomstrende gård i Salt Lake City, da de blev kaldet på koloniseringsmission til Nephi i Utah (små 130 kilometer sydpå). Ifølge en artikel trykt i den lokale avis, blev John en respekteret og anset borger i det lille samfund, hvor han virkede først som anklager og siden som dommer. I 1869 blev han atter kaldet på mission til Canada, og han måtte forlade sit hjem og sin familie i to år. Optegnelserne viser, at John Borrowman i løbet af sit liv var medvirkende til mere end 1100 dåb.

JOHNS ARV

William Borrowman tilgav aldrig sin søn, at han havde sluttet sig til Kirken. Han sørgede for, at de øvrige familiemedlemmer aldrig omtalte John som bror eller onkel. Men Johns stedmor, Helen, skrev breve til John gennem alle disse år. I 1857 skrev hun

til ham og fortalte, at hans far var død, og at han havde afgjort, at John som sin arv skulle tildeles en halv-penny.

I løbet af sit liv havde John givet afkald på en stor gård i Canada, på den sikre fortjeneste i Californiens guldgraverområder og forladt en blomstrende gård i Saltsøddalen – og det tilsyneladende uden at fortryde noget. Hvor som helst og når som helst Herren kaldte, så svarede John Borrowman, som så mange andre hellige, uden tøven.

Da jeg studerede min tipoldefars liv, spekulerede jeg på, hvad han mente om sin arv. Jeg tror, at følgende skriftsted bedst beskriver hans villighed til at følge Herrens folk:

»Igen: Himmeriget ligner en købmand, der søgte efter smukke perler;

og da han fandt én særlig kostbar perle, gik han hen og solgte alt, hvad han ejede, og købte den« (Matt 13:45-46).

Så som arv fik John Borrowman en kostbar perle – og en halv-penny ovenikøbet. □

Denne artikel bygger på dagbøger skrevet af John Borrowman, der levede fra 13. maj 1816 til den 28. marts 1898.

Finjustering

Lisa M. Grover

Fjernsyn kan være vidunderligt – gennem det kan vi lære meget om verden omkring os, blive underholdt og endog udbrede evangeliets budskab. Men fjernsynet er kun godt i passende doser. Her er noget at tænke over, næste gang du sætter dig foran fjernsynet.

Inden du begynder at se fjernsyn, så stil dig selv et par spørgsmål. Har du –

- læst dine lektier?
- hjulpet til i huset eller haven?
- fået noget motion?
- læst i skrifterne?
- talt med medlemmer af din familie for at høre, hvordan deres dag er gået?

I stedet for at se fjernsyn kunne du –

- skrive en liste over alt det, du altid har haft lyst til at gøre – og så begynde at gøre noget af det!

- skrive i din dagbog.
- læse i *Sjernen*.
- tilbringe tid sammen med din familie (så bliver de heller ikke fristet til at se fjernsyn).

- lære at spille et musikinstrument eller øve dig noget mere.

Når du ser fjernsyn, så vær kræsen. Du kan gøre sådan her:

- Sæt en grænse for, hvor meget fjernsyn du ser hver dag eller hver uge.
- Beslut dig for, hvad du vil se, inden du går i gang. Prøv at vælge nogle lodige programmer.
- Lav et belønningsprogram. Når du

har læst dine lektier eller læst noget lodigt, så beløn dig selv med en halv times tv-kiggeri.

- Brug din fjernsynstid til at blive bedre oplyst om det, der rører sig i verden ved at se nyhederne eller andre informationsprogrammer.
- Hvis der vises noget vulgært eller upassende, så sluk for det!

Tror du ikke, at du kunne leve uden fjernsyn? De unge i Penasquitos l. ward i San Diego i Californien gik på en måneds »fjernsynsfaste.« Her er hvad tre af de unge piger sagde om den oplevelse:

»Selvom jeg savnede nogle af mine yndlingsprogrammer, så savnede jeg ikke de dårlige ting, som til tider vises i fjernsynet.«

– Anne Hansen, 16

»Mens jeg afholdt mig fra at se fjernsyn, overvejede jeg, hvilken uddannelse jeg skulle vælge, og jeg fandt den indre fred, som gjorde mig i stand til at bede og modtage et svar.«

– Carrie David, 18

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

»Det var meget svært for mig, men da jeg ikke så fjernsyn, havde jeg lettere ved at være sød mod andre mennesker.«

– Tiffani Clark, 13

Hvad holder dig så tilbage? Hvordan påvirker fjernsynet dig? Her er, hvad nogle seminarelever sagde:

»Hvis man ser for meget fjernsyn, har man mindre tid til studium og lektier.«
– Coby Page, 17

»Hvis man har nogle værdier, så vil de afgøre, hvad man ser. Hvis du ikke har nogen værdier, så er det fjernsynet, der afgør, hvad dine værdier bliver.«
– Candi Nickel, 17

»Når man ser fjernsyn, har man mindre tid til at tale med andre og lave noget sammen med familien.«
– Cara Adair, 17

»Af og til virker det, som om de mennesker i fjernsynsprogrammer, der gør forkerte ting, har det smaddersjovt. Det kan påvirke ens livsindstilling.«
– Melodie Moore, 17 □

Herover: 24. juli 1847 –
Emigration Canyon, af *Valoy*
Eaton, 1986. Denne canyon, der
førte de første pionerer ind i
Saltsødalen for 150 år siden,
nummer nu en større vej.

Til venstre: Fortsæt fremad,
af *Gary Price*, 1986; bronze.
Udvandringen var en prøve på
familiernes energi, tro, hengivenhed
og samarbejde.

O PIONERER!

En hyldest i kunstform

I 1845, da de første sidste dages hellige begyndte deres 2000 kilometer lange vandring henover prærien til Saltsødalen, fulgte de Kirkens ledere, der allerede i 1834 havde haft visioner om Rocky Mountains som et fristed for de hellige.

Da de hellige havde lagt den opslidende rejse bag sig, stod de over for flere vanskeligheder og sorger, mens de bosatte sig i Saltsødalen og 700 andre småsamfund i Vesten.

Pionernes tro, mod og udholdenhed har ofte været emnet for sidste dages helliges kunstnere. De kunstværker, som vises her, er et uddrag af de seneste af disse udtryk. Disse værker var med i en udstilling, som bar titlen »Images of the West« (Glimt af Vesten), i Kirkens museum for de sidste dages helliges kunst og historie i Salt Lake City i Utah. Alle værkerne tilhører museets faste samling medmindre andet er angivet. Foto: Ron Read.

Til venstre: »Skal vi ikke gå fremad for denne store sag!« af Clark Kelley Price, 1990. De tidlige pionerer fulgte den myrdede profet Joseph Smiths vision, som forudså, at de hellige en dag ville slå sig ned i Rocky Mountains.

Herunder, til venstre: Solsikker og bøffelgødning, af Gary Kapp, 1987. Da der kun var meget lidt brænde at finde på prærien, samlede kvinder og børn tørrede bøffel-ekskrementer, der blev brugt som brændsel.

Herover, til højre: Vanddreng III, af Bill L. Hill, 1988; udlånt af Marlys Larsen. Ligesom deres pionerforfædre må også mange nutidige hellige arbejde hårdt for det daglige brød. Kunstneren mindes, hvordan han bragte vand ud til sin far, der arbejdede i marken.

Til højre: Jacob Hamblin, af LDeane Trueblood, 1975; bronze. Jacob Hamblin (1819-1886), blev tit kaldt for »lamaniternes apostel,« og han var en sidste dages hellige fredstifter og missionær blandt de amerikanske indianere. Han er skildret her sammen med sin indianske adoptiv søn. □

PÅ EN GANSKE ALMINDELIG TORSDAG

Gabrielle Larose

Det var en torsdag som så mange andre. Min mand, Jean-Pierre, var taget på arbejde, de større børn var i skole, og de mindste børn og jeg var hjemme i vores hus i Val d'Or i Quebec. Det var en ganske almindelig dag, og jeg begyndte som sædvanlig at samle vasketøj sammen, gøre rent og lave mad.

Kl. 14.30 den eftermiddag trængte jeg til en pause. Jeg satte mig ned et øjeblik og greb mine skrifter. Jeg var ved at læse i Mormons Bog, men af en eller anden årsag slog jeg i stedet op i Den Kostelige Perle og begyndte at læse skabelsberetningen i Mose Bog.

Mens jeg læste, skete der noget uforklarligt. Jeg kunne ikke holde op med at læse. Jeg følte, at jeg forstod det meget bedre, end jeg nogensinde før havde gjort – jeg forstod det ikke alene gennem ordene, men også gennem åndelige indtryk. Jeg kunne ikke lægge bogen fra mig og glemte fuldstændig tiden. Da min familie vendte hjem, var jeg hverken færdig med rengøringen eller madlavningen.

Jeg vidste ikke, hvorfor jeg havde haft denne fantastiske oplevelse, før jeg flere dage senere så Noël og Huguette Demers i Kirken. De var lige vendt tilbage fra en tre ugers ferie, hvorunder de havde været i templet i Washington, mere end 1600 kilometer fra vores hjem.

Nogle uger før de rejste, havde jeg bedt bror og søster Demers om at udføre tempelordinanser for nogle af mine forfædre, hvis navne jeg havde sendt til templet. Jeg havde ikke selv modtaget min begavelse endnu, så jeg kunne ikke selv udføre ordinanserne. Noël og Huguette havde ikke vidst præcis, hvornår de ville være i templet, men de havde lovet, at de ville udføre ordinanserne for mine forfædre, hvis det var muligt. I mellemtiden havde jeg glemt alt om den forespørgsel.

Den søndag, da jeg talte med Noël og Huguette og erfarede, at de havde udført ordinanserne for mine forfædre, ville jeg straks vide, hvilken dag de havde været i templet. De sagde, at de havde udført arbejde den foregående uge om torsdagen. Så forstod jeg det. Den ganske almindelige torsdag, hvor jeg havde haft en usædvanlig åndelig oplevelse, var den selv samme torsdag, som de havde udført tempelordinanser for mine forfædre.

Ti år senere, da jeg modtog min egen begavelse, forstod og værdsatte jeg endnu mere den gave, som min himmelske Fader gav mig ved at lade mig få del i templets ånd på den ganske almindelige torsdag eftermiddag. □

ELEKTRONISK BILLEDDILLSTRATION: PAT GERBER; UDSNIT AF ADAM OG EVA I EDEN HAVE, AF STANLEY GALL; FOTO: FPG INTERNATIONAL, FLOYD OG WILLIE HOLDMAN OG CRAIG DIMOND; MODELFOTO.

P I O N E R E R I A N D

Ligesom så mange andre pionerer overalt i Kirken har de første sidste dages hellige i Bolivia, Ecuador og Peru banet en vej af tro og vidnesbyrd, som mange andre siden har fulgt.

Allen Litster

Fra den højslette, der er kendt som Altiplano, og som strækker sig nordpå fra det centrale Bolivia til det sydlige Peru, til Amazonas' tætte, grønne jungle mod øst og de gølge kystsletter mod vest, har Jesu Kristi evangelium fundet frugtbar jord i det nordvestlige Sydamerika. Pionermedlemmerne i Bolivia, Ecuador og Peru har banet en vej ved tro og vidnesbyrd, som hundreetusinder af mennesker har fulgt, siden evangeliet første gang blev forkyndt der i 1956.

De politiske og økonomiske forhold har været en særlig udfordring for Kirkens vækst, men missioneringens fremgang blandt disse mennesker har været stabil og nogle steder endda dramatisk. I 1960'erne rummede hver af disse nationer kun nogle få hundrede sidste dages hellige, men i 1970 var det totale antal medlemmer af Kirken i dette område nået op på

15.000. I 1980 var tallet nået op på 14.000 i Bolivia alene, 19.000 i Ecuador og 23.000 i Peru. Fyrrer år efter at de første fuldtidsmissionærer ankom, er Kirkens samlede medlemstal i disse tre nationer nået op på næsten 500.000.

EN OPRIGTIGHED I DERES BUDSKAB

Da fuldtidsmissionærerne første gang bankede på hos Roberto og Elisabeth Vidal i 1956, fornemmede søster Vidal en oprigtighed i deres budskab, som tilskyndede hende til at bede dem om at vende tilbage, når hendes mand var hjemme. Roberto var ikke glad for at mødes med missionærerne, men han indfrie Elisabeths løfte.

Efter missionærernes første besøg var Roberto, som på det tidspunkt var aktivt medlem af et andet tros-samfund, fast besluttet på at læse den litteratur, som missionærerne havde givet dem, for at finde og afsløre nogle selvmodsigelser og fejl-

fortolkninger af skriften. Men efter at have læst og studeret hele natten blev han overbevist om, at missionærerne havde belært ham om sandheden. Fra da af og helt frem til sin død i 1989 tvivlede Roberto Vidal aldrig på sandheden af det gengivne evangelium, og han lod altid vidnesbyrdets og sandhedens lys skinne i alt, hvad han gjorde og sagde.

Da missionærerne præsenterede deres budskab for Roberto Vidal, arbejdede han som bankrådgiver. Han var ung, kvik, hårdtarbejdende og veltalende og blev med tiden vicedirektør i Perus største privatejede bank. Næsten alle, der havde med Roberto at gøre, vidste, at han var *Mormón*, og de respekterede ham for hans værdier og standarder.

Til venstre: Machu Picchu i Peru er en gammel inka-ruinby. Til højre: Roberto Vidal, et af de første medlemmer af Kirken i Peru, blev døbt i 1957.

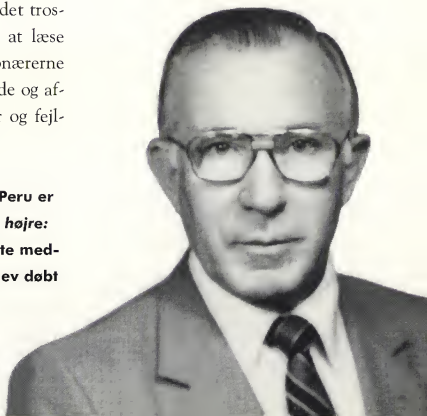

FOTO: MARINDA TABANGO

De missionærer, der virkede i Cajamarca i Peru i 1970, fik øjnene op for denne vidtstrakte respekt for bror Vidal. I et håb om at overvinde den modstand og overtro, som de blev mødt med, havde missionærerne anmodet om lov til at låne en bygning, hvor de kunne afholde en ugelang udstilling med plakater og informationer om Mormons Bog og dens forbindelse til indbyggerne i oldtidens Amerika.

Dagen før den meget omtalte udstilling skulle åbne, fortalte en embedsmand missionærerne, at en lokal præst havde givet dem besked på at standse udstillingen. De vrede og modløse missionærer traf ved et tilfælde en lokal bankdirektør, som de tidligere havde fortalt om evangeliet. Da han hørte om deres problem, ringede han til bror Vidal i Lima.

Herover: Rafael Tabango med sine hustru Teresa og deres børn.

Til højre: Markedet i Otavalo i

Ecuador. Modstående side:

Præsident Spencer W. Kimball

tager kærligt imod Rafael Tabango

ved indvielsen af templet i

São Paulo i 1978.

»Senor Vidal, jeg ved, at De er mormon,« sagde han. »Jeg har stor respekt for Dem. Nogle af Deres missionærer er i vanskeligheder. Jeg er villig til at gøre min indflydelse gældende, hvis De kan forsikre mig om, at de tjener en god sag.«

Bror Vidal opfordrede bankdirektøren til at hjælpe missionærerne. Som følge deraf blev udstillingen en stor succes.

FOTO: ALLEN LITSTER

I begyndelsen af 1970 havde bror Vidal allerede tjent som grenspræsident, distriktspræsident og rådgiver i missionspræsidentskabet i Andesområdet. Det var på det tidspunkt, at ældste Gordon B. Hinckley fra De Tolv Apostles Kvorum og ældste A. Theodore Tuttle fra De Halvfjerds rejste til Lima i Peru for at organisere Zions 501. stav. De kaldte bror Vidal som den nye stavspræ-

sident. Senere tjente han som regionalrepræsentant i flere regioner i Peru.

Bror Vidal blev pensioneret fra sin stilling i banken, netop som man indstiftede Kirkens Andes Område (det nuværende Sydamerika Nord Område) i Lima, og han blev assistent til lederen af den timelige afdeling. Bror Vidal modtog en anden vigtig kaldelse i 1985, da han blev kaldet til at

præsidere over Quito Missionen i Ecuador.

Det følgende år udtrykte præsident Hinckley ved indvielsen af templet i Lima i Peru sin bekymring over, at bror Vidal, der havde gjort så meget for at udbrede evangeliet og styrke Kirken i Peru, ikke kunne være tilstede. Bror Vidal fik særlig tilladelse til at rejse fra Quito til Lima for at deltage i de mindeværdige åndelige

handling i forbindelse med tempels indvielse.

Kort efter at bror Vidal havde fuldført sit virke som missionspræsident, blev han kaldet som sekretær for templet i Lima. Det var, mens bror Vidal virkede som sekretær i templet, at han fik at vide, at han havde kræft. Selvom han blev nødt til at overlade sine pligter til en fungerende sekretær, efterhånden som sygdommen skred frem, så forblev han den officielle sekretær.

Den dag en ny tempelsekretær blev kaldet, glædede bror Vidal stille ud af dette liv – hans værk var fuldført, og hans vidnesbyrd var lige så levende, som den aften tre årtier tidligere hvor han havde opdaget, at evangeliet var sandt.

»JEG BLEV BELÆRT FRA DET HØJE«

.....

Amazonfloden har sit udspring i de bjerge, der omgiver Altiplano, og derfra flyder den nordpå forbi de gamle inka-ruiner Cusco og Machu Picchu, hvorefter den støder på Rio

Napo, der flyder ud fra Peru. Spansk er det mest almindelige sprog i Bolivia, Ecuador og Peru, men på Altiplano og i Sierra'en (det bjergrige højland i Andes) er aymara, quechua og quichua de mest fremherskende sprog.

Skønt missioneringen til at begynde med blev koncentreret om de store kystbyer, rykkede missionærerne snart ud til Altiplano og byer som Otavalo i Ecuador, der ligger i en grønklædt bjergdal små 100 kilometer nordøst for hovedstaden Quito. Områdets quichua-talende indbyggere er for de flestes vedkommende otavalo-indianere, et energisk og flittigt folk, som, da de antog det gengivne evangelium, kom til at danne den første ikke-spansktalende stav i det vestlige Sydamerika.

En af de første otavalo-indianere, der tog imod evangeliet, var Rafael Tabango, som boede på en lille jordlod lige uden for byen. Selv om Rafael ikke kunne læse særlig godt, følte han et stærkt åndeligt vidnesbyrd i det budskab, som to unge missionærer havde bragt til ham, og han fik snart et vidnesbyrd om Mormons Bog. Efter sin dåb viede han sig selv og sin familie til Herrens tjeneste. Hver søndag fra da af ankom bror Tabango til den lille lejede mødesal og overdrog en konvolut med tiende og offerydelser til den missionær, der tjente som grenspræsi-

dent. Bror Tabangos beskedne indtægt stammede fra et job på en tekstilfabrik og fra det, der voksede på hans lille jordlod.

Ikke så længe efter deres dåb blev søster Tabango og flere af parrets børn alvorligt syge. Bror Tabango bad om, at de måtte blive raske, og han gjorde alt, hvad han kunne for at skaffe medicin. Da bror Tabango den søndag rakte grenspræsidentens donation, gav den unge missionær ham konvolutten tilbage og sagde, at bror Tabango ville få brug for pengene til medicin.

Bror Tabango rakte atter konvolutten til missionæren og sagde med stor overbevisning: »Præsident, det er ikke mine penge, det er Herrens. Jeg har ingen ret til at købe medicin for hans penge. Vær venlig at tage imod min tiende.«

Den næste dag blev bror Tabangos bønner besvaret, og samtlige syge familiemedlemmer blev raske.

I gennem årene er familien Tabangos hjem blevet velsignet med 15 børn, men kun fire er blevet over fem år. Men parrets tro er ikke blevet rystet. I efteråret 1978 ydede bror og søster Tabango store ofre for at kunne rejse tværs over det sydamerikanske kontinent til Brasilien for at deltage i indvielsen af templet i São Paulo, hvor de atter traf præsident Spencer W. Kimball, som tog kærligt imod dem. Efter indvielsen modtog parret deres begavelse og blev beseg-

let til hinanden, hvorved de fik håb og løfte om en evig familie. Senere blev de børn, som de havde mistet, beseglet til dem i evigheden.

Bror Tabango lod ikke sin mangel på uddannelse afholde sig fra at studere og forstå evangeliet. Da ældste Tuttle engang spurgte ham, hvordan han havde erhvervet et så indgående kendskab til Mormons Bog, svarede bror Tabango: »Jeg blev belært fra det høje.«

Bror Tabangos åndelige kundskab gjorde ham i stand til at ære sine kaldelser som den første grenspræsident blandt otavalo-indianerne, den første distriktspræsident og i 1981 som den første stavspatriark i den quichua-talende Otavalo Stav i Ecuador.

»JEG VIL GÅ MED JER I KIRKE PÅ SØNDAG«

Midt i 60'erne nød de missionærer, der virkede i Magdalena-distriktet i Lima, at kigge ind i Teresa Gais lille butik for at få sig en kold sodavand og en hyggelig snak. Den lille *bodega* fyldte ikke mere end 75 kvadratmeter og hylderne på dens vægge var fyldt med forskellige former for konserver. De selskabelige missionærers besøg vakte minder om bedre tider hos butiksejeren.

Inden anden verdenskrig havde Teresas familie levet et liv i velstand i deres hjemland Italien. I et år havde Teresa været en slags Miss

Italien. Men staten konfiskerede familiens ejendom, og de måtte flygte fra deres elskede hjemland. Teresa nåede til sidst frem til Peru, hvor hun blev gift og fik en søn. Med tiden døde Teresas mand, og hendes søn blev gift og flyttede hjemmefra.

Fra tidlig morgen til sen aften alle ugens syv dage holdt Teresa sig beskæftiget med sin *bodega*, der havde en lille toværrelses lejlighed omme bagved. Hun var glad for muligheden for at vise missionærerne venskab og moralsk støtte, nu hvor de var så langt hjemmefra. Og missionærerne var glade for muligheden for at dele evangeliets budskab med Teresa.

Da missionærerne begyndte at undervise Teresa, følte hun ånden i deres budskab. Men hun spekulerede på, om hun kunne holde sabbatten hellig. Søndag var trods alt en indbringende dag for hendes lille *bodega*. Missionærerne opfordrede hende til at gå med dem i kirke, men hun betakkede sig, fordi hun ikke ville love at holde sin forretning lukket om søndagen. Men efter lange overvejelser lovede hun:

»Jeg vil gå med jer i kirke på søndag.«

Et par dage senere opdagede Teresa til sin fortvivelse, at hun havde lovet at lukke sin *bodega* og gå i kirke nytårsaftensdag, som var årets mest indbringende dag for hende! Hun havde allerede planlagt at holde lukket nytårsdag, hvilket betød, at hendes butik ville være lukket på to af årets mest indbringende dage, blot for at åbne igen om tirsdagen, der var ugens mindst produktive dag.

Hun spekulerede på, hvordan hun kunne komme ud af sin kattepine, men for Teresa Gai var et løfte et løfte. Hun lukkede sin butik og gik i kirke med missionærerne. Hun nød møderne, men hun kunne ikke lade være med at tænke på, at folk nu gik til andre butikker for at købe ind til nytårsaften.

Søndag eftermiddag og aften kunne hun fra sin lille lejlighed omme bag butikken høre, hvordan kunderne bankede på det nedrullede stålgit-ter foran forretningen. Det var svært at ignorere dem. Folk var afhængige af hende. Ville de kunne forstå

Medlemmerne i La Florida Ward i Trujillo Stav i Chimbote i Peru er et godt eksempel på den voldsomme vækst, som Kirken allerede oplevede i Sydamerika i 70'erne, blot to årtier efter at de første medlemmer var blevet døbt i Peru.

hende? Ville de nogensinde komme tilbage til hendes *bodega*? Nu hvor hun ikke havde haft nogen indtægt i to dage, hvordan skulle hun så få råd til at indkøbe nye varer den uge?

Det var med stor bekymring at Teresa åbnede sin *bodega* tirsdag morgen. Til sin forbløffelse solgte hun flere varer og fik flere penge ind den dag, end på nogen anden dag siden hun havde åbnet sin forretning. Hun følte klart, at Herren havde velsignet hende, fordi hun havde holdt hans dag hellig. Teresa holdt aldrig mere åbent om søndagen.

Midt i Teresas slidte regnskabsbog over de daglige salg, er der trukket en tyk streg henover siden. Under strengen ses der en betydelig stigning i det daglige salg.

FOTO: DON L. SEARLE

»Stregen markerer den dag, jeg blev døbt,« fortalte Teresa senere med tårer i øjnene. Hun var især taknemlig for sit vidnesbyrd om det gengivne evangelium og de mange åndelige velsignelser, der havde beriget hendes liv, efter at hun var blevet medlem af Kirken.

Efter sin dåb kastede søster Gai sig ud i fuld aktivitet i Kirken med sin karakteristiske begejstring og tog villigt imod kaldelser. Hun fandt stor glæde i evangeliet, og den glæde strålede ud af hende og styrkede dem, der kendte hende, deriblandt de missionærer, der tjente i hendes kvarter i Lima. Når man tænker på alle de lækkerbiskner, som hun har budt missionærerne på, så er det et under, at hun stadig har varer på hylterne.

I 1986 var søster Gai til stede ved indvielsen af templet i Lima i Peru. Templet gav hende en sidste mulighed for uselvisk at tjene andre. Søster Gai, som på det tidspunkt næsten var 80 år gammel, tog med taknemlighed imod kaldelsen som tempeltjener i det smukke, nye tempel.

»ALLE MINE SPØRGSMAÅ BLEV
BESVARET.«
.....

Besøgende i La Paz i Bolivia, som ligger i en højde af 3800 meter på den østlige udkant af Altiplano, hiver efter vejret de første par dage i den tynde bjergluft. Overalt ser man den vestlige indflydelse i den travle by, men selve kulturen i La Paz er stadig meget traditionel. Midt i 60'erne var medlemmerne af Kirkens tre små grene ugleset, fordi deres »sære« tro brød med århundredgamle traditioner.

Et af disse medlemmer var Jorge Leaño, som af en kollega var blevet opfordret til at lytte til to nordamerikanske missionærers budskab. Beretningen om Joseph Smiths første syn gjorde så dybt et indtryk på Jorge, at han ønskede, at hans hustru Zorka også skulle høre den. Zorka søster havde lyttet til missionærerne et år tidligere i Cochabamba i det centrale Bolivia, så Jorge og Zorka tog varmt imod dem.

Da missionærerne havde undervist dem og udfordrede familien til dåb, sagde familien Leaños, at de

ikke var parat så hurtigt. Missionærerne udfordrede så atter familien til at læse Mormons Bog og bede om det, som de havde hørt. Indtil da

Herover: De hellige i Ecuador samles til stavsconference. Til højre: Jorge og Zorka Leaño, der er tempelpræsidentpar i templet i Lima, nedenfor, siger, at deres himmelske Fader har hjulpet dem til at leve op til de ansvar, der er blevet pålagt dem, siden de blev medlemmer af Kirken i La Paz i Bolivia i 1965.

FOTO: MIGUEL CISNEROS

havde Jorge og Zorka kun bedt, når missionærerne var der.

Den nat knælede Jorge og Zorka for første gang i deres ægteskab ned og bad til deres himmelske Fader. De gjorde det med et oprigtigt hjerte og et inderligt ønske om at gøre deres himmelske Faders vilje, når han åbenbarede den til dem. De følte begge et overvældende vidnesbyrd om, at Jesu Kristi gengivne evangeliums budskab var sandt, og at Mormons Bog var Guds ord. Den følgende dag fortalte de missionærerne, at de var parat til at blive døbt, og den 19. september 1965 blev de medlemmer af Kirken.

Efterhånden som Jorge voksede i evangeliet, blev han overbevist om, at Gud i sandhed talte til mennesker igen. »Alle mine spørgsmål blev besvaret, både om hvor vi kom fra, hvorfor vi er her på jorden og hvordan vores evige fremtid vil forme sig,« sagde han.

Efter sin dåb måtte Jorge afslå mange af de skikke, der var forbundet med hans spirende bankkarriere. Til at begynde med blev han drillet af sine kolleger, der var spændt på at se, hvor længe han kunne holde sig fra spiritus og cigaretter. Men Jorge forblev trofast mod sine pagter, og hans kritikere blev hans stærkeste støtter, når nogen ville presse ham til at bryde visdomsordet.

Om de tidlige tider, hvor bror Leaño var en af de få sidste dages hellige pionerer i Bolivia, fortæller

han: »Jeg erfarede, at hvis man ikke skammer sig over Kirken og evangeliet, så vil man blive rigt velsignet.«

I deres første tid i Kirken stod Jorge og Zorka over for svære økonomiske vanskeligheder. Ved en bestemt lejlighed havde de desperat brug for penge til sko og andre fornødenheder til deres fire børn. Men de eneste penge, de havde, var dem, der var lagt til side til tiende. Skulle de »låne« pengene, så de kunne købe sko? Søster Leaño gav udtryk for sin inderlige følelse af, at pengene ikke var deres, og at de hurtigst muligt skulle betale deres tiende, så de ikke blev fristet til at bruge pengene til noget andet.

Bror Leaño opsøgte straks grenens ledere og gav dem sine tiendepenge. På vej hjem tænkte han: *Hvad skal vi nu gøre? Hvor skal vi nu få penge fra?* Da Jorge nåede hjem, opdagede han til sin glæde, at hans børn havde fundet en 100 boliviano-seddel i en lille plasticvase, som de havde fundet. Pengene rakte til at købe de svært tiltrængte sko. Siden den dag har bror Leaño ivrigt båret vidnesbyrd om tiendeloven.

Bror Leaños liv har været viet til Herrens tjeneste. Ikke længe efter sin dåb blev han kaldet til grenspræsidentskabet i La Paz. Senere tjente han som grenspræsident, distriktspræsident og president for La Paz Stav, da den blev dannet i 1979. Fire år senere blev han ordine-

ret til stavens første patriark. Han har også to gange tjent som regionalrepræsentant, og mellem disse kaldelser – fra 1987 til 1990 – var han præsident for Cali Missionen i Colombia.

Siden 1995 har bror og søster Leaño tjent som tempelpræsidentpar i templet i Lima i Peru, en kaldelse som har været »*muy, muy especial*« (meget, meget speciel).

»Hver gang Herren har kaldet mig til at tjene, har jeg følt mig uforberedt og utilstrækkelig – selv længe efter, at jeg var blevet kaldet,« mindes bror Leaño. »Men jeg ved, at Herren har sin plan, og at den er velorganiseret. Skønt jeg har følt mig utilstrækkelig, har Herren altid velsignet mig og sørget for, at jeg kunne leve op til mit ansvar.«

Hvorfor har Kirken tiltrukket så mange trofaste og tapre mennesker i landene i det nordvestlige Sydamerika? Jorge Leaño besvarer det spørgsmål:

»For det første fordi mange af indbyggerne er direkte efterkommere af Israels hus. Det ligger i deres blod at tro på evangeliets sandhed,« siger han. »For det andet skyldes det de fremragende ledere, som Herren har beredt for Kirken, hvoraf missionærerne var de første. Og for det tredje skyldes det disse landes historie. Mange har udnyttet og underkurt disse folk. Men de vil rejse sig igen. De nærer store forhåbninger til Jesus Kristus og hans kirke.« □

Glen S. Hopkinson

For enden af Parley Street, af Glen S. Hopkinson

Da pøblen tvang de hellige til at forlade deres hjem i Nauvoo, stod de over for den første af mange vanskeligheder – at sætte over Mississippifloden midt om vinteren.

Skriften belærer os om at bære
»hinandens byrder, således op-
fylder I Kristi lov« (Gal 6:2). På
en bjergtop i Norge erfarede disse teenagere,
at når man står over for prøvelser, så er det
vigtigt at have gode venner, der kan hjælpe
én. Se »At løfte i fællesskab,« side 10.

